

Gazeta Jarocińska

TYGODNIK ZIEMI JAROCIŃSKIEJ

NUMER 22 (140) IV

Jarocin, 4 czerwca 1993 r.

CENA 4000 zł

- ★ Z Koźmina
str. 5
- ★ O zdrowiu
str. 9-17
- ★ Rytm i Melodia
str. 3

4 czerwca godz. 16
lasek przy ul. Szubianki

FESTYN DLA DZIECI

Konkurs hafciarek

nie tylko z Golicy

W Muzeum Regionalnym w Jarocinie otwarta została kolejna wystawa. Jest ona plonem konkursu na haft ludowy nasnuwany. Na konkurs ten wpłynęło 97 prac wykonanych przez 19 hafciarek. Są one spadkobierczyniami tradycji, która przetrwała na Ziemi Jarocińskiej w okresie międzywojennym i po wojnie

Pelagia Pietrzak
(fot. R. Kaźmierczak)

Przysięga na Rynku

Przysięga miała oficjalny charakter

fot. Jerzy Stachowiak

Po 31 latach przerwy, w ubiegłą sobotę odbyła się na jarocińskim rynku uroczysta przysięga żołnierzy pierwszego rocznika stacjonującej w naszym mieście jednostki wojskowej.

Żołnierze wmaszerowali na Rynek ul. Śródmiejską. Kolumnę wprowadził poczet sztandarowy. Poza składającymi przysięgę w uroczystości brała również udział kadra jednostki i żołnierze starszego rocznika. Wojsku towarzyszyła orkiestra dęta. Z zaproszonych gości przybyli senator Edward Wende, wicewojewoda Marian Szymczak, wicemercer Libercourt Jeanne Basset oraz władze miasta i gminy. Obecne były poczty sztandarowe Związku Kombatanów RP i Związku Inwalidów Wojennych. Ceremonii przyglądali się rodzice składających przysięgę żołnierzy oraz mieszkańcy Jarocina.

Rotę przysięgi czytał dowódca jednostki ppłk Grzegorz Adamczak. Wśród wyróżnionych składaniem przysięgi na sztandar znaleźli się szeregowi: Przemysław Gazda, Sławomir Kmiciek, Jacek Sztandera i Mirosław Pawlicki. Po zakończeniu ślubowania głos zabrał dowódca jednostki zwracając w swojej wypowiedzi uwagę na fakt składania przysięgi według nowej roty i poza terenem koszar. Ksiądz Michał Smagacz z Gostynia podkreślił wagę nowej roty, którą młodzi żołnierze mogą zakończyć wezwaniem "tak mi dopomóż Bóg". W imieniu władz miejskich gratulacje zaprzysiężonym żołnierzom złożył burmistrz Marek Przymusiński. Uroczystość na Rynku zakończyła się defiladą.

Stacjonująca u nas jednostka wojskowa utworzona została na początku kwietnia 1945 r. w Dęblinie. Jej pierwszym dowódcą był Rosjanin kapitan Czibizow. Na początku roku 1957 jednostka trafiła do Jarocina. 16 grudnia 1962 główny inspektor sił zbrojnych generał dywizji pilot Jan Frey-Bielecki wręczył jednostce sztandar, którego współfundatorem było społeczeństwo miasta i gminy. Wraz z wręczeniem sztandaru odbyła się na Rynku przysięga.

Podstawowym zadaniem jednostki są remonty i renowacja sztucznych nawierzchni lotnisk wojskowych na terenie całego kraju. (jk)

dzięki Helenie Moszczeńskiej z Golicy.

Konkurs ogłoszony przez Muzeum Regionalne w Jarocinie miał na celu poznanie stanu zachowania umiejętności wykonywania snutek wśród mieszkanki Ziemi Jarocińskiej, miał zachęcić hafciarki do kultywowania tradycji haftu snutkowego oraz służyć pozyskaniu prac o wysokich walorach artystycznych. Cele konkursu zostały z pewnością osiągnięte. Wystawa potwierdziła, że tradycje haftu nasnuwanego na Ziemi Jarocińskiej są nadal żywe i kultywowane z zachowaniem oryginalnych motywów zdobniczych.

W piątek 28 maja ogłoszone zostały oficjalnie wyniki konkursu na haft ludowy nasnuwany. Dwie równorzędne główne nagrody przypadły **Genowefie**

Dopierała i Pelagii Pietrzak. Wyróżnienia stały się natomiast udziałem **Marii Augustyniak, Marii Koźuch, Barbary Michalak, Janiny Patelka, Mieczysława Skowron oraz Elżbiety Soltysiak.** Słowa uznania należą się także pozostałym uczestniczkom konkursu - a więc **Marii Bukowskiej, Reginie Ciesielskiej, Marii Góreckiej, Reginie Guszcak, Krystynie Krzywińskiej, Barbarze Kuszyńskiej, Melanii Mikołajczak, Kazimierze Nowackiej, Genowefie Nowak, Róży Pływacz oraz Aldonie Stachowiak.**

Biały haft nasnuwany na płótnie zawsze uważany był za atrakcję. Aby wyrobić sobie własną opinię w tej mierze wystarczy pójść na pokonkursową wystawę do Muzeum Regionalnego. (reb)

Dyżury aptek

Do 6 czerwca dyżur nocny w godz. 20.00 - 8.00 pełni apteka Flos Rosae (Jarocin, ul. Wrocławska 9, tel. 23-58).
Od 7 czerwca dyżur przejmie apteka apteka Aspiirynka (Jarocin, ul. Hallera 14, tel. 24-34). Apteka dyżurna jest czynna dodatkowo w sobotę od 8.00 do 20.00 i w niedzielę od 9.00 do 13.00.

Bez pracy

O kolejne kilka osób zmniejszyła się w poprzednim tygodniu liczba bezrobotnych zarejestrowanych w Rejonowym Urzędzie Pracy w Jarocinie. Pomędzy 21 a 28 maja dwudziestu siedmiu bezrobotnych podjęło pracę, ośmiu dalszych skreślono z listy z innych powodów. Zarejestrowało się 26 nowych bezrobotnych. W piątek (28 V) było 4843 bezrobotnych. Wśród rejestrujących się pojawili się pierwsi tegoroczni absolwenci. (rj)

Urodzenia

Adrianna Łabędzka
Michał Ferdynand
Kacper Mąka
Natalia Szymczak
Adrian Kowalski
Kacper Polus
Sylvia Jelek
Małgorzata Kieblez
Dominik Andrzejewski
Magdalena Kozłowska
Daria Grześkowiak
Paweł Szerle

Śluby

5 czerwca
Krzysztof Duda (Roszkówko)
- Justyna Krupińska (Pleszew)
Roman Zaworski (Szczenów)
- Elżbieta Matuszczak (Mieszków)
Paweł Kalmucki (Zakrzew)
- Romana Cyprian (Mieszków)
Hieronim Warkocki (Golina)
- Dorota Kaj (Golina)
Roman Szal (Twardów)
- Dorota Filipiak (Jarocin)
Rafał Holko (Magnuszewice)
Alina Gąsiorek (Jarocin)
Krzysztof Markiewicz (Pławna Górna)
- Monika Szymczak (Jarocin)
Wiesław Nowicki (Dobieszczyzna)
- Danuta Polerowicz (Jarocin)
Paweł Nowacki (Jarocin)
- Katarzyna Leśniak (Jarocin)
Józef Ochowiak (Jarocin)
- Małgorzata Becella (Jarocin)
Dariusz Jańczak (Jaraczewo)
- Natasza Dziedzic (Cerekwica Nowa)

Zgony

Agnieszka Chudak 1. 85 (Annapol)
Maria Kubiak 1. 77 (Jarocin)
Edward Bartkowiak 1. 71 (Jarocin)
Alfons Pawlicki 1. 58 (Mieszków)
Franciszek Grygiel 1. 80 (Prusy)
Franciszek Lubiatowski 1. 87 (Jarocin)
Leon Dryjański 1. 67 (Kotlin)
Helena Piętko 1. 78 (Dobieszczyzna)
Henryk Sobkowiak 1. 89 (Mieszków)
O. Zdzisław Regulski 1. 56 (Wieżycza)
Helena Elimer 1. 87 (Łobez)
Wacław Szymkowiak 1. 83 (Boguszyn)
Czesław Dzidkowski 1. 72 (Boguszyn)

Rodzinom zmarłych składamy wyrazy współczucia

Zmarł Franciszek Lubiatowski (przemówienie nad grobem Tadeusza Steinmetza)

Druhu harcistrzu Franciszku Lubiatowski młode lata spędziłeś w Związku Harcerstwa Polskiego. Od 1933 do 1939 r. pełniłeś funkcję Komendanta Hufca ZHP w Jarocinie. Okres okupacji niemieckiej - to Twoja służba harcerska dla Ojczyzny w Ruchu Oporu w Armii Krajowej. Po wyzwoleniu, w 1945 r., przystępujesz do organizowania harcerstwa na terenie Ziemi Jaro-

cińskiej i zostajesz jej hufcowym, ale na tylko krótki okres.

Po odrodzeniu się harcerstwa w 1956 r. z wielkim zapałem powróciłeś do pracy harcerskiej, zostałeś ponownie Komendantem Hufca ZHP w Jarocinie.

Nawał pracy zawodowej i obowiązków nie pozwalają Tobie na dalszą intensywną działalność w szeregach Związku. W 1961 r. przekazujesz hufiec harcerski młodszemu instruktorowi.

Druhu harcistrzu. Przez całe swoje życie byłeś wzorem patriotyzmu dla kilku pokoleń jarocinaków. Wychowałeś całą brać harcerską na prawych obywateli naszej Ojczyzny. Przez całe Twoje życie tworzyłeś historię jarocińskiego harcerstwa.

Pamiętam, kiedy wspólnie pracowaliśmy w szeregach harcerstwa. Twoją zaletą była prawość, uczciwość, punktualność. Postępowałeś jak nakazuje przyrzeczenie i prawo harcerskie. Tego też wymagałeś od instruktorów i harcerzy, tym postępowaniem zdobyłeś szacunek i zaufanie.

Odszedłeś od nas druhu Franciszku. Jako Twój wychowawca z lat szkolnych i z harcerstwa - instruktorzy, instruktorzy i seniorzy ZHP z głębokim żalem żegnamy Ciebie, a Twojej Rodzinie przekazujemy wyrazy szczerego współczucia.

Druhu harcistrzu Franciszku Lubiatowski - odszedłeś od nas na wieczną wartę w 80 rocznicę powstania harcerstwa na Ziemi Jarocińskiej!

Czuwaj!

Wszystkim, którzy myślą, modlitwą oraz udziałem w ostatniej drodze pożegnali naszego drogiego męża i ojca

ś. p.

Franciszka Lubiatowskiego

składamy serdeczne podziękowania

żona i synowie z rodzinami

(f 1131)

Serdeczne podziękowania

Ordynatorowi dr. Andrzejowi Roszakowi, dr. Zdzisławowi Królakowi oraz całemu Personelowi Oddziału Chirurgii Szpitala w Jarocinie
Lekarzom, Pielęgniarkom Oddziału Knop z Ośrodka Zdrowia w Witaszyczach za długoletnią, troskliwą i pełną oddania opiekę w czasie choroby
Lekarzom i Pielęgniarkom z Oddziału Wewnętrznej pielęgnacji w ratowaniu odchodzącego życia i pomoc w cierpieniu

ś. p.

Kazimiery Wieruszewskiej

składa

rodzina

(f 1121)

Księdzu Proboszczowi o. Serafinowi, o.o. Franciszkanom oraz Wszystkim, którzy wzięli udział w ostatnim pożegnaniu

ś. p.

O. Zdzisława Regulskiego

serdeczne podziękowanie

składa

siostra i brat z żoną

(f 1119)

Serdeczne podziękowanie Wszystkim, którzy złożyli kwiaty i uczestniczyli w ostatniej drodze

ś. p.

Edwarda Bartkowiaka

składają

żona z córkami i rodzinami

(f 1096)

KOTLIN W DOLSKU

W ostatnią sobotę, 20 maja, odbył się kolejny festyn w Dolsku. Zorganizowany staraniem zakładu i związków zawodowych ZPOW "Kotlin". Dzień Pracownika Przemysłu Spożywczego szczególnie sjaśnięcie w kalendarzu z Dniem Dziecka.

Mimo niezbyt sprzyjającej aury - organizatorzy upewniali się co do pogody nawet w biurze prognoz meteorologicznych - wyruszyła z Kotliny karawana ośmiu autobusów, by przewieźć zwolenników tej formy spędzenia wolnego czasu do ośrodka wypoczynkowego w Dolsku. Połowa uczestników to dzieci - od takich, które dopiero nauczyły się chodzić, do kilkunastoletnich.

Po przyjeździe, pierwsza atrakcja, wojsowa grochówka z polowej kuchni. A potem - ponad trzy godziny nieustającej zabawy, konkursów, turniejów rodzinnych. Zwycięzcy oraz uczestnicy zabaw i konkursów otrzymali upominki. Nie zabrakło słodkości dla każdego dziecka. O godzinie siedemnastej - kolejna atrakcja: wspólne ognisko i pieczenie kiełbasek. Następnie, pół godziny później, mimo że zapewne synoptyków, zaczyna padać deszcz, skracając znakomitą zabawę.

Przez cały czas trwania imprezy atmosferę umilała muzyka. W rytmie disco odbył się też konkurs tańca. Nieco zawiedzeni zbyt szybkim zakończeniem festynu, ale wypoczęci i odprężeni pracownicy ZPOW "Kotlin" i ich rodziny wracali do domu. Była to już ostatnia wolna sobota przed zbliżającym się okresem wzmożonego wysiłku. W nadchodzącym tygodniu rozpocznie się w Kotlinie przerób owoców i warzyw, sezon trwający nieprzerwanie do końca września. (rkk)

Martyna Kubiak

W dniach od 24 do 30 maja br. odbyły się w Jarocinie "Dni Ziemi Jarocińskiej". Relacja z pozostałych imprez odbytych w tym czasie oraz opinie na temat obchodów - w następnym numerze gazety.

(fot. J. Stachowiak)

DZIECI MAJĄ GŁOS

- czyli "Rytm i Melodia"

Przez trzy dni sala widowiskowa JOK - u była wypełniona prawie do ostatniego miejsca. 27 maja br. rozpoczął się III Przegląd Piosenki Dziecięcej "Rytm i Melodia". Pierwszy dzień imprezy był dniem wspomnień z I i II Przeglądu.

Konkursowe zmagania rozpoczęły się następnego dnia, kiedy na scenę wyszli młodzi wykonawcy z Ukrainy, Rosji, Francji i Polski. Tego dnia śpiewali oni piosenki w swoich ojczystych językach. Szczególnie podobali się publiczno-

ści rudowłosa Kristina Gole i sympatyczna Martyna Kubiak, jarocińska przygotowywana przez instruktorkę MGOK w Żerkowie, Beatę Godniak.

W trzecim dniu przeglądu wszyscy uczestnicy konkursu wykonywali piosenki w języku polskim. Publiczność znakomicie bawiła się podczas występu sześciolatniej Kristiny Kisielowej, która na scenie zach-

wiekowej 13 - 15 lat zwyciężył zespół Feniks z Rosji.

Uczestnicy konkursu wyrażali swoje zadowolenie z organizacji i poziomu imprezy. Ukraińcy zwracali uwagę na międzynarodowy charakter przeglądu, choć, jak stwierdzili, ich kontakty z Francuzami i Polakami były częściowo ograniczone. Spotykali się z nimi tylko w czasie przesłuchań. Przyznali też, że ich poziom

Zespół "Feniks"

wywała się jak rutynowana piosenkarka, śpiewając piosenkę o wymarzonej lalce Barbie.

Przez cały czas trwania konkursu wykonawcom przysuchiwało się jury w składzie: Zbigniew Obara - przewodniczący, Bożena* Przewoźna - z-ca burmistrza Jarocina, Maria Bednarczyk - instruktor Centrum Kultury i Sztuki w Kaliszu, Andrzej Siłski z Poznania, Liliana Podeszwa z firmy fonograficznej "Viola", Leszek Świdzki - nauczyciel PSM w Jarocinie, Elżbieta Borowińska - choreograf JOK - u, p. Pigeon - nauczyciel muzyki z Libercourt, Emilia Zdrojowa - prezes chóru im. K. T. Barwickiego, Walery Lubczenko - dyr. agencji "Lubczenko Company" z Dnietropietrowska, Miłosz Tkaczko - przedstawiciel Ministerstwa Kultury i Sztuki Tatarstanu, Tatiana Burowa - dyr. Rejonowego Oddziału Kultury z Niżnego Nowogrodu, Magdalena Budzyńska - sekretarz.

30 maja, w amfiteatrze, odbył się koncert galowy. W pierwszej części zaprezentowali się m. in. chór szkolny i zespół taneczny z Nowego Miasta i ... chór im. K. T. Barwickiego. Emocje sięgnęły zenitu, kiedy przewodniczący jury odczytał listę laureatów. Z uwagi na wysoki poziom uczestników konkursu jury postanowiło przyznać dwie nagrody Grand Prix. W kategorii wykonawców do lat 12 główną nagrodę jury przyznało Martynie Kubiak, o której Walery Lubczenko powiedział, że jest prawdziwą gwiazdą. W grupie

był ogólnie wyższy poza nielicznymi wyjątkami w grupie polskiej. Podobnie o nich wyrażali się członkowie grupy francuskiej z Libercourt, która została wyróżniona "za podniesienie swojego poziomu artystycznego w stosunku do roku ubiegłego".

W rozmowie z nami Walery Lubczenko bardzo pochlebnie wypowiedział się o Martynie Kubiak: "To jest artystka, która ma coś w głosie, coś takiego, czego chce się ciągle słuchać."

Młodych piosenkarzy w czasie ich występów wspomagała grupa muzyczna JOK - u, grupa wokalna "Coda" i zespół taneczny "Borowinki".

Były także małe niedociągnięcia. Na pewno nie najlepsze wrażenie na zagranicznych gościach sprawiło wejście na scenę dla wykonawców. Było ono prawdziwym torem przeszkód, zawałonymi deskami, obskurne i nie oświetlone. Ok. godziny 21.00 po schodach schodziło się już po omacku.

Spora grupa młodzieży liczyła na koncert rockowy, który nie odbył się wbrew wcześniejszym zapewnieniom dyrektora JOK - u. Pan Harendarczyk, jako powód podał "zbyt późną porę" (była godz. 20.45 przyp. red.) i brak zabezpieczenia oświetleniowego" (o godz. 21.00 prawie wszystkie reflektory oświetlające scenę świeciły - przyp. red.).

Szkoda, że w "stolicy polskiego rocka" Dni Ziemi Jarocińskiej obyły się bez rocka.

Robert Kaźmierczak,
Piotr Chmura

TESTERY UV DO BANKNOTÓW

urządzenie sprawdzające prawdziwość banknotów

Możliwość zakupu detalicznego i hurtowego

PPHU "Vera"

Jarocin, Al. Niepodległości 19a

tel. 20-44 lub 37-08

(f 1061)

Z TARGOWISKA

Piątek 28 maja (ceny w tysiącach złotych)

Nabiał: masło śmietankowe - 7,5; masło roślinne (0,5 kg) - 10,5 do 11; margaryna mleczna (0,5kg) - 7 do 7,5; słoneczna (0,5 kg) - 11 do 11,3; Masmix - 15; jaja - 18 do 20 za mendel;

Spożywcze: mąka tortowa - 7 do 7,2; mąka Grodziec - 6; mąka Środa - 5,3; mąka ziemniaczana - 10 do 11; krupczatka - 6,5 do 7; cukier - 8,5 do 8,9; cukier puder (0,5 kg) - 6; ryż - 10; olej kujawski - 16; olej z importu - 17,5 do 19; majonez - 7,5 do 8,5; kakao polskie (100g) - 4,5 do 5; kakao holenderskie (250) - 18 do 19; kawa (100 g): Astra - 9 do 10; Super - 5 do 5,5; Orient - 5 do 5,4; Prima - 5 do 5,2; Tchibo (250g) - 35; czekolada Alpejska - 7,5; czekolada z bakaliami (200g) - 19; makaron (500g) - 7 do 9,5; rodzynki - 6,5;

Ryby: śledź zielony, płaty - 20; filet z makreli - 25; mintaj tusza - 20; morszczuk tusza - 28, płaty z morszczuka - 48;

Wędliny: ślaska - 40; parówka - 28; zwyczajna - 28; polska - 47; szynka gotowana - 76;

Papierosy: Marlboro - 18,5 do 20; Golden American - 18 do 18,5; Wiarus - 5 do 6; Mars - 6,8 do 7,2; Mocne - 5; Club 92 - 4,9; Caro 6,7; Carmen - 6,7; Klubowe - 4,5 do 5;

Środki czystości: Pollena - 12 do 12,5; Pollena TAED - 17,5 do 18; Vizir - 18,5 do 19; Ariel - 23,5; Lanza Nowa - 21,5; Lanza Color - 23,5 do 24; OMO - 23,5; Bryza Extra - 16,5; E - 7,5 do 7,8; Persil - 34

Warzywa i owoce: marchew - 8 do 14; seler - 14 do 15; por - 10 do 15; buraki - 4; pietruszka - 15; cebula młoda - 3 do 4; sałata - 1 do 3; kapusta młoda (główka) - 5 do 6; pomidory - 22 do 30; ogórki - 7 do 10; kalarepa (szt.) - 2 do 3; ziemniaki - 3; ziemniaki młode - 20; kalfior - 5 do 14; jabłka - 3,5 do 8; pomarańcze - 13 do 15; cytryny - 14 do 15; banany - 17 do 20;

Kwiaty: kalie - 4; gerbery - 1 do 5; goździki - 2; róże - 1 do 5; astromeria - 3 do 4; pelargonie pnące balkonowa - 15 do 20;

Sadzonki: seler - 5 do 7; por - 5 do 6; kapusta - 5; kalfior - 5 do 6; pomidor (szt.) - 0,7 do 0,8;

Zboża: mieszanka - 140; jęczmień - 130; pszenica - 140 do 160; żyto - 120 do 130; owies - 140

W piątek targowisko zostało zdominowane przez wschodnich sąsiadów. Administratorzy targowiska nie zadbali jednak o interesy handlujących kwiatami. Ich tradycyjne miejsca handlu zostały, ku ich oburzeniu, zarezerwowane wcześniej dla niespodziewanych gości. W ten sposób powstaje sprzyjająca atmosfera do napisania kolejnej petycji.

Z Kotlina

★ W dniu 18 maja br. w Domu Strażaka w Kotlinie odbyło się drugie spotkanie dotyczące telefonizacji nowego osiedla przy ul. Powstańców Wlkp., Poznańskiej i przyległych. Uczestniczyli w nim zainteresowani mieszkańcy, władze gminy oraz przedstawiciel telekomunikacji - p. Gauza. Po zapoznaniu się z ewentualnymi kosztami przedsięwzięcia postanowiono zawiązać Społeczny Komitet Telefonizacji, w skład którego wybrano 8 osób, a przewodniczącym został Michał Łączny. Ustalono plan działania i sporządzono pisma o rejestracji Komitetu. W Kotlinie jest wolnych ok. 300 numerów w automatycznej centrali telefonicznej - **zainteresowanych mieszkańców Kotlina, pragnących mieć swój telefon, odsyłamy do Zarządu Spółdzielni Mieszkaniowej w Kotlinie. Wnioski czekają.**

★ W dniu 28 maja br. w Urzędzie Gminy w Kotlinie odbyło się spotkanie komisji Planu Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Kotlina. Jest to już II etap prac nad aktualizacją planu. Rozpatrywano 10 dodatkowych wniosków o wyłą-

czenie gruntów z produkcji rolniczej na cele budownictwa mieszkaniowego. Ostro poruszono temat zalesienia terenów i nieużytków o k. V i VI. Okazuje się, że Nadleśnictwo Jarocin dysponuje wolnymi, bezpłatnymi sadzonkami, a nie wszyscy rolnicy o tym wiedzą. Kotlin posiada jeden z najniższych wskaźników zalesienia w naszym rejonie - ok. 11 % przy średniej wojewódzkiej 23 %, która również należy do niskich. Brak "zielonych płuc" mieszkańcy Kotlina powinni sami się domagać, bądź samemu starać się zmienić niekorzystny stan zieleni w swojej okolicy.

★ Bardzo udanie zaprezentowali się w poznańskiej "Arenie" w dniu 23 maja młodzi akordeoniści z Kotlina. Kotlinianie bardzo podobali. Występ został zarejestrowany dla potrzeb TVP i prawdopodobnie zostanie odtworzony w "Pracowni music boxie" w sierpniu br. Jury, składające się wyłącznie z dzieci, nagradzało młodych artystów wyróżnieniami. Bardziej cennie "lambadę" i miejscowych zwycięzców niż mistrzowskie wykonanie. Dla dzieci w Kotlina było to wielkie przeżycie - występ w takiej imprezie na długo z pewnością pozostanie im w pamięci.

**RĄTY NA SPRZĘT RTV, LODÓWKI, ZAMRAŻARKI, PRALKI, KUCHNIE GAZOWE AGD
MOŻLIWOŚĆ ZAKUPU W SYSTEMIE RATALNYM DOWOLNEGO TOWARU**

PHU „Saba”

Jarocin, ul. Zaciszna 1 - hurtownia (tel. 37-40), sklep - ul. Śródmiejska 31

- * bez zyrantów
- * bez załatwiania formalności w banku
- * za dowozem do domu (gratis)
- * I wpłata 15 %, na pozostałe udzielamy kredytu (max z odsetkami do 25 mln zł)
- * wyliczenia komputerowe pomogą wybrać najkorzystniejsze terminy spłat
- * oprocentowanie stałe - 2,27 % miesięcznie

Towar prosto od producenta - NAJNIŻSZE CENY

Kredyt mogą otrzymać osoby osiągające stałe dochody z tytułu

- umowy o pracę
- działalności gospodarczej
- emerytury lub renty
- innych stałych dochodów

UWAGA!

Od dnia 7 czerwca br., w celu ułatwienia i przyspieszenia formalności ratalnych PHU "SABA" uruchamiamy punkt sprzedaży ratalnej przy **UL. PADEREWSKIEGO 11 (obok dworca PKS)**

Takiego posiedzenia Rady Miasta i Gminy w Koźminie jeszcze nie było. XXX sesja rady, która odbyła się w poprzedni piątek, różniła się od dotychczasowych pod każdym względem. Nie ma się czemu dziwić skoro jej tematem był konflikt pomiędzy władzami gminy i koźmińską służbą zdrowia, który od kilku tygodni wstrząsa miastem.

Sesja została zwołana w trybie pilnym na wniosek grupy sześciu radnych związanych z kręgami lekarskimi. W zaplanowanym przez nich porządku obrad znalazły się punkty dotyczące odwołania przewodniczącego rady i członków Zarządu Miasta i Gminy.

W piątek rano, w sali Gminnego Ośrodka Kultury, gdzie odbywała się posiedzenia rady, pojawiło się kilkadziesiąt mieszkańców miasta i pracowników Zespołu Opieki Zdrowotnej w Koźminie. Połowa z nich przysłuchiwała się obradom z korytarza, gdyż sala sesyjna nie mogła wszystkich pomieścić. Na 22 radnych w sesji uczestniczyło 21. Obecnie były wszystkie osoby związane bezpośrednio z konfliktem, łącznie z pełniącymi obowiązki dyrektora ZOZ-u **Romanem Bajodką** i dyscyplinarnie zwolnionym z pracy ordynatorem oddziału wewnętrznego szpitala w Koźminie **Tadeuszem Hadasem**. Przyjechał również lekarz wojewódzki.

Już przy dyskusji nad porządkiem dnia dało się wyczuć na sali ogromne napięcie. Po kilkunastu minutach obrady zostały przerwane, gdyż publiczność domagała się zamontowania sprzętu nagłaśniającego, aby móc dokładnie słyszeć wszystkie wypowiedzi. Podczas gdy radni starali się hamować emocje, przybyli na obrady mieszkańcy miasta oklaskami lub okrzykami przyzywali poszczególne wystąpienia. Dopiero groźba usunięcia z sali nieco uspokoiła ich zachowanie. Ostatecznie, na wniosek radnego Justyna Zaradnia, z porządku obrad wykreślono punkt związany z odwołaniem przewodniczącego rady.

Zgodnie z propozycją inicjatorów zwołania sesji jej główną część stanowiły wystąpienia osób biorących

Koźmin

ZOZ na zakręcie

udział w sporze. Jako pierwszemu głosu udzielił radnemu **Maciejowi Hoffmannowi** - przedstawicielowi komisji zdrowia, lekarzowi zatrudnionemu w ZOZ-ie, który przedstawił przebieg całego konfliktu.

Zaczął się on od wspólnej decyzji dyr. Bajodki i lekarza naczelnego szpitala Janiny Bolewskiej, przenoszącej dyżury lekarskie pełnione w wolne soboty z przychodni do izby przyjęć szpitala. Pełniącą te dyżury szóstka lekarzy wystąpiła do dyrektora o cofnięcie zarządzenia, wykazując jego szkodliwość dla pacjentów. Argumentacją przekonała jedynie doktor Bolewska, dyrektor decyzji nie zmienił. Wówczas grupa dziewięciu lekarzy ZOZ-u, poparta przez Tadeusza Hadasa - występującego tutaj również w roli delegata Wielkopolskiej Izby Lekarskiej - złożyła wniosek do Rady Nadzorczej ZOZ-u o cofnięcie decyzji i odwołanie dyrektora. Dzień przed posiedzeniem rady nadzorczej dyr. Bajodek przywrócił dyżury w przychodni. Rada nadzorcza nie rozpatrywała więc 7 maja wniosku o jego odwołanie. Postanowiono jednak, że wszystkie tego typu postanowienia dyrektor musi obecnie konsultować z radą nadzorczą. Lekarze domagający się odwołania dyrektora nadal podtrzymywali swój wniosek. Wtedy T. Hadas podjął się mediacji z burmistrzem **Bolesławem Kasprzakiem**. Rozmowa, przeprowadzona w gabinecie burmistrza z udziałem dyrektora Bajodki i wiceburmistrza **Czesława Jagły**, zakończyła się niepowodzeniem. Doktor Hadas po usłyszeniu kilku obraźliwych stwierdzeń z ust wiceburmistrza opuścił urząd. W następstwie nieudanych rokowań do burmistrza wysłano oficjalne pismo z wnioskiem o odwołanie R. Bajodki z funkcji dyrektora ZOZ-u. Następnego dnia na oddziale wewnętrznym, którego ordynatorem był dr Hadas, kilka minut przed godziną 14.00 pielę-

niarka oddziałowa otrzymała od dyrektora Bajodki polecenie zniesienia leków z magazynu do kotłowni. W trakcie tego przenoszenia na oddziale pojawił się burmistrz, jego zastępca i dyrektor Bajodek. Pytali oni pielęgniarki kto kazał spalić leki. Ordynator Hadas przybył nieco później, o 13.00 skończył pracę i pojechał do domu. Przedstawiciele władz miejskich ścignęli do szpitala ekipę miejscowej telewizji. Powiadomiona została również policja, która zaplombowała pomieszczenia magazynowe. Cztery dni później, 17 maja, doktora Hadasa wezwano do burmistrza, gdzie otrzymał pismo zawierające w czynnościach ordynatora. Jednocześnie sprawę leków przekazano do prokuratury. Zanim to nastąpiło nieskuteczna próba załagodzenia konfliktu podjął jeszcze przewodniczący Rady Miasta i Gminy Jan Piela. Dwudziestego pierwszego maja T. Hadas został wezwany do dyrektora ZOZ-u i zwolniony z pracy w trybie dyscyplinarnym. W sobotę (22.V) odbył się ZOZ-ie wiec załogi, w którym uczestniczyło ok. 70 osób. W przeprowadzonym wówczas referendum wszyscy odpowiedzieli się za podjęciem akcji strajkowej. Oprócz tego 14 spośród 17 lekarzy koźmińskiego ZOZ-u złożyło zbiorowe wypowiedzenie umowy o pracę.

Po przedstawieniu relacji wydarzeń głos zabierali kolejno: dr Andrzej Harasimowicz (przewodniczący związków zawodowych w ZOZ-ie), dr Bolewska, dr Hadas, burmistrz, dyr. Bajodek, przewodniczący rady nadzorczej ZOZ-u Henryk Szymczak, przedstawiciel izby lekarskiej i lekarz wojewódzki. Dr Harasimowicz podtrzymał stanowisko związków zawodowych domagających się rozwiązania umowy wojewody z burmistrzem na temat przejęcia przez gminę służby zdrowia. Dr Bolewska stwierdziła, że oddział wewnętrzny nie może funkcjonować bez lekarza z drugim stopniem specjalizacji, a jedynym takim lekarzem był w szpitalu zwolniony dr Hadas. Ze spokojnej wypowiedzi T. Hadasa przebiegało rozczarowanie spowodowane nagonką na jego osobę po siedemnastu latach niezagadanej pracy. Burmistrz podkreślał, że szpital w Koźminie nie może mieć długów, natomiast to co zobaczył na oddziale wewnętrznym wyglądało na marnotrawstwo leków. Dyr. Bajodek zacytował zebrany przepis dający mu prawo zwolnienia ordynatora. Przewodniczący rady nadzorczej potwierdzając prawo dyrektora ZOZ-u do zwolnienia ordynato-

ra, jako problem do rozstrzygnięcia pozostawił zasadność tej decyzji. Powiedział on również, że rada nadzorcza zajmie stanowisko dopiero po zakończeniu prac specjalnie utworzonej komisji. Przedstawiciel izby lekarskiej, powołując się na brak dokładnej znajomości zdarzeń uchylił się od wydawania opinii. Jednak powody zwolnienia dyscyplinarnego dr Hadasa uznał za bardzo nietypowe. Lekarz wojewódzki ostrzegał zebranych, iż samorządowa służba zdrowia w Koźminie znalazła się "na niebezpiecznym zakręcie". Wystąpił on przeciwko zwolnieniu doktora Hadasa, wykluczając możliwość zwolnienia za nieudowodnione przestępstwo. Jego zdaniem problemy w Koźminie powinien pomóc rozwiązać fakt podjęcia decyzji o przeprowadzeniu konkursu na dyrektora ZOZ-u.

Wysłuchawszy wszystkich wypowiedzi radni przystąpili do głosowania nad odwołaniem poszczególnych członków Zarządu Miasta i Gminy. Głosowanie miało charakter tajny. Po przeliczeniu głosów okazało się, że żaden z czterech członków zarządu nie został odwołany. Najwięcej, dziesięć głosów za odwołaniem otrzymał wiceburmistrz **Czesław Jagła** (do odwołania potrzebne było 12).

W końcowej części sesji udzielono głosu mieszkańcom Koźmina. Ich wypowiedzi dotyczyły dwóch osób: doktora Hadasa i wiceburmistrza Jagły. Wszyscy stanęli w obronie T. Hadasa. Pod adresem Cz. Jagły padło wiele ostrych, krytycznych słów. Pytano również co zrobić, aby pozbyć go mandatu radnego. W odpowiedzi na wystąpienie byłego przewodniczącego rady narodowej w Koźminie, który zarzucił wiceburmistrzowi świadome działania na rzecz zniszczenia koźmińskiego ZOZ-u, Czesław Jagła stwierdził: *Gdyby to było sto lat wcześniej dostałby pan ode mnie po prostu w pysk*. Było to jedyne zdanie wypowiedziane przez niego w czasie całej piątkowej sesji.

Obrady zakończyły się bez jakiegokolwiek rozstrzygnięcia. Z nichżysj ust nie padło też słowo "przepraszam".

Zakład Opieki Zdrowotnej w Koźminie jest najprawdopodobniej jedynym w Polsce ZOZ-em przejętym przez samorząd gminny. Do złej sytuacji w służbie zdrowia całego kraju dodały się w Koźminie trudności wynikające z nowych, nikomu nieznanych zasad funkcjonowania samorządowej opieki medycznej. Problemów tych na pewno nie uda się rozwiązać wyrzuceniem z pracy najlepszego lekarza nie mając dowodów jego winy. Jeżeli jeden z głównych uczestników konfliktu - radny, członek zarządu i wiceburmistrz w jednej osobie - grozi podważeniem czynami odnosi się nieodparte wrażenie, że do porozumienia droga jeszcze daleka.

Jacek Kaliszan

Jarocin

Dworzec autobusowy w pobliżu dworca PKP

Taki punkt wyjścia przyjęła Komisja Służb Publicznych opiniując projekt zmian w ogólnym planie zagospodarowania przestrzennego. Już w niedalekiej przyszłości

powstanie bowiem możliwość zagospodarowania terenów przy ul. Moniuszki z ul. Węglową, w celu ułatwienia przyjazdów i odjazdów autobusów w kierunku Krotoszyna.

Kalisza, Ostrowa oraz Noskowa i Jaraczewa. Z zaskoczeniem zebranych spotkała się informacja podana przez kierownika Wydziału Rozwoju Gospodarczego, że w ciągu doby przez dworzec autobusowy w Jarocinie, zgodnie z rozkładem jazdy, przewijają się 422 autobusy PKS-u. Dane te nie obejmują ruchu autobusów komunikacji miejskiej.(reh)

Z ostatniej chwili

W poniedziałek, 31 maja, w godzinach wieczornych na nadzwyczajnym posiedzeniu Rady Nadzorczej ZOZ-u w Koźminie zapadła decyzja o odwołaniu w trybie natychmiastowym p. o. dyrektora R. Bajodki. Jednocześnie środowisko lekarskie zaproponowało na to stanowisko **Barbarę Zarad-**

niak. Decyzji Rady Nadzorczej nowy dyrektor ma natychmiast anulować decyzje o dyscyplinarnym zwolnieniu ordynatora oddziału wewnętrznego T. Hadasa i w trybie pilnym przywrócić go do pracy. Konkurs na dyrektora ZOZ-u w Koźminie jest otwarty.

Poszukuję lokalu
na elegancki sklep
w centrum Jarocina
tel. Środa Wlkp. 542-01
wieczorem
Adres: 63-000 Środa
os. Młodych 4/4
(1086)

U sąsiadów

30 lat Technikum Mechanicznego w Pleszewie

W bieżącym roku Technikum Mechaniczne w Pleszewie (ul. Zielona 3) obchodzi 30-lecie istnienia.

Technikum powstało w 1963 r. w celu zaspokojenia potrzeb na średnie kadry techniczne Pleszewskiej Fabryki Obrabiarek i Pleszewskiej Fabryki Aparatury, a także rozwijających się zakładów jarocińskich - "Jaromy" i "Jafo".

Jubileusz będzie okazją do podsumowania rozwoju placówki oraz dokonania bilansu osiągnięć pracy dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej szkoły. A są one bardzo duże. Szkoła znana jest w województwie, kraju i za granicą z osiągnięć dydaktycznych, pracy z uczniami zdolnymi w ramach Turnieju Młodych Mistrzów Techniki, Młodzieżowego Towarzystwa Przyjaciół Nauk, olimpiad, konkursach "Najbardziej sprawniejszego w zawodzie", wyróżniających pracy warsztatów szkolnych, osiągnięć sportowych. Na terenie Ziemi Jarocińskiej technikum pleszewskie

kie cieszyło się i cieszy nadal dużą popularnością. Rzesza jarocińskich, kończących tę szkołę, jest liczna.

O wyróżniającej pracy dużej grupy nauczycieli i uczniów w ciągu 30-letniej historii szkoły, kierowanej do 1991 r. przez dr inż. **Jaroslawa Szczotkiewicza**, pisała szeroko prasa, nadawała audycje Telewizja Polska i Polskie Radio.

Jubileuszowa uroczystość przewidywana jest na **23 października 1993 r.** Program zapowiada m. in.:

- nadanie szkole nowego sztandaru
- spotkanie w gronie kolegów i wychowawców
- uroczysty bal absolwentów (wszystkich roczników)
- oraz imprezy towarzyszące.

Komitet organizacyjny obchodów 30-lecia szkoły zaprasza wszystkich absolwentów do udziału w imprezach związanych z tą uroczystością. Zgłoszenia przyjmuje sekretariat szkoły w Pleszewie (ul. Zielona 3), tel. 421-165 do 20 czerwca br.

Latynoamerykańskie rytmy na rynku

W piątek 28 maja br. w centrum Jarocina jarocinianie mieli okazję zetknąć się z dwoma bardzo różnymi się folklorami. O godz. 12.00 w Ratuszu miało miejsce ogłoszenie wyników konkursu "Haft ludowy nasnuwany - snutki golińskie".

W tym samym czasie najpierw obok księgarni "Na rogu", a później w podcieniach Ratusza, przechodniów zatrzymywały dźwięki andyjskiej muzyki, która płynęła z instrumentów boliwijskiego zespołu INTI - NAN.

Boliwijczycy z "Drogi ku słońcu", bo tak tłumaczy się nazwę grupy, przebywają w Polsce od ośmiu miesięcy. Przyjechali do naszego kraju na II Festiwal Muzyki Latynoamerykańskiej, który odbył się w Warszawie. Teraz jeżdżą po Polsce i koncertują na ulicach miast. Do Jarocina przyjechali, kiedy dowiedzieli się o obchodach Dni Ziemi Jarocińskiej.

Ich występ pod Ratuszem trwał kilka godzin i był nieustannie oklaskiwany gromkimi brawami przez przechodniów. Znalazło się także wielu nabywców kasety z muzyką INTI - NAN. Doskonale bawiła się

INTI - NAN (fot. R. Kaźmierczak)

przypadkowa publiczność, jak i sami muzycy. Gdzieś w powietrzu czuło się atmosferę koncertu folkowego z ubiegłorocznego FMR... (rrk)

25 maja br. o godz. 17.00 w amfiteatrze w parku odbył się koncert Zespołu Pieśni i Tańca Kozaków Dońskich „ŁAZORIK” (fot. R. Kaźmierczak)

Turystyka

Spływ kajakowy

Członkowie koła TKKF "Trucht" wzięli udział w dniach 20 - 22 maja br. w spływie kajakowym "Proсна '93", zorganizowanym już po raz 29 przez Klub PTTK "Pelikany" z Ostrowa Wlkp. Początek spływu to stacja wodna TKKF-u "Proсна" w Wieruszowie. I etap kończył się biwakiem w Brzezinach. Liczył on ok. 20 km. W dniu 21 maja płynięto z Brzezin do Kani - ok. 25 km z postojem w Grabowie. III etap prowadził do Śmitowa, gdzie odbyło się zakończenie spływu.

Równolegle odbywał się rajd kolarski, zorganizowany przez członków Trucht. Miejsca biwakowe były

wspólne dla kolarzy i kajakarzy. Trasa kolarska liczyła 150 km. Uczestnikom dopisała pogoda i humor - do domu wrócili zadowoleni i wypoczęci.

Następny rajd kolarski odbędzie się po ziemi żerkowskiej.

ŻYWE KARPJE

prosto ze stawu
można zakupić
w Gospodarstwie Rybnym
Henryka Wdowczyka w Noskowie

Przyjemnie możecie spędzić
wolny czas nad wodą - wędkując

(t 1084)

Wycieczka emerytów

Zarząd Oddziału Polskiego Związku Emerytów, Rencistów i Inwalidów w Jarocinie zaprasza swoich członków i sympatyków na kolejną w tym roku wycieczkę turystyczno-krajoznawczą, a pierwszą połączoną z noclegiem. Jej trasa prowadzić będzie bogatymi w zabytki terenami Doliny Środzkiej Wisły. Uczestnicy będą

zwiedzać Toruń, Ciechocinek, Chełmżę, Golub-Dobrzyń (zamek) oraz Włocławek.

Szczegółowych informacji udziela i zapisy - zgłoszenia przyjmuje biuro Oddziału PZERiI w Jarocinie, ul. Kościuszki 15a codziennie w godzinach 12.00 - 15.00 (w dni robocze). O wzięciu udziału w imprezie decydować będzie kolejność zgłoszeń.

Dziwny pomidor

Niedawno w tunelu foliowym u państwa Chodorowskich w Witaszycach znaleziono ciekawy owoc pomidora, na którym wyrosło 38 drobniutkich małych owoców. Okaz był wyjątkowo zdrowy i jędrny, a świeżość zachowywał przez kilka dni. Należy sądzić, że

to rzadko spotykane zjawisko nie należy do niebezpiecznych mutacji genetycznych. Jednakże uważny obserwator dostrzeże, że w przyrodzie coraz częściej mamy do czynienia z niespodziankami. Czyżby to kolejny wynik reakcji organizmów żyjących na środowisko i jego zmiany? (lb)

Monika Chodorowska z dziwnym okazem pomidora

(fot. L. Bajda)

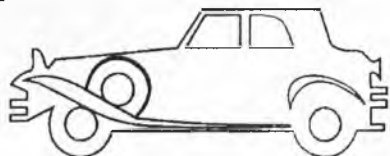
Przedstawicielstwo Handlowe ESSO
Jarocin, Al. Niepodległości 19a
tel. (0-646) 37-08, telex 0465272
tel./fax: (0-646) 20-44

Najlepsze jakościowo oleje, smary, chłodziwa

- samochody ciężarowe i osobowe
- pojazdy jednośladowe
- rolnictwo
- przemysł

Indywidualne rozwiązania
problemów smarowniczych
Bezpośrednie doradztwo

(f 1021)

- ♦ telewizory
- ♦ magnetowidy
- ♦ odtwarzacze
- ♦ wieże
- ♦ pralki
- ♦ lodówki
- ♦ zamrażarki
- ♦ kuchenki

NA RATY BEZ ŻYRANTÓW

poleca

PW "ANNA" Jarocin, Targowa 2
10.00 - 18.00, soboty 10.00 - 14.00

- ☞ pierwsza wpłata min. 15 %
 - ☞ stałe oprocentowanie 2,4 miesięcznie, max. 18 rat
również możliwość zakupu dla rolników, emerytów,
rencistów
- Przy zakupie gotówkowym bonifikata

(f 351)

Uwaga!!!

Przed wyjazdem na urlop, wycieczkę, imprezę okolicznościową koniecznie skorzystaj z usług:

**TOWARZYSTWA UBEZPIECZEŃ I REASEKURACJI
"WARTA" S.A.**

(nie ryzykuj!)

- * ubezpieczenie "Zielona Karta"
- * ubezpieczenie "Kosztów Leczenia" w czasie pobytu
poza granicami kraju - obniżka 10 % od 1 czerwca do 31
sierpnia 1993 r.
- * ubezpieczenie następstw nieszczęśliwych wypadków
- krajowe i zagraniczne

Będziemy oczekiwać w naszym BIURZE
JAROCIN, ul. Moniuszki 14, tel. 37-74
8.00 - 16.00

(f 1019)

SKLEP „ZOO”

ul. Maratońska 13, tel. 34-36
ul. Średnia 9

poleca:

- ☞ ryby, ptaki, gryzonie, żółwie
- ☞ pokarmy dla psów: Pedigree
Pal, Rufus, Chappi i dla kotów:
Whiskas, Kitekat, Brekkies itp.
- ☞ akcesoria, smycze, obroże, ka-
garce, środki do pielęgnacji
zwierząt, przeciw pchłom i ro-
bakom
- ☞ literaturę zoologiczną i wędka-
rską

(f 977a)

P.W. OLMAX

ZACISZNA 2

- ★ UBRANIA I REKAWICE RO-
BOCZE
własnej produkcji, różne kolo-
ry, nadruki
- ★ OBUWIE ROBOCZE I INNE
ARTYKUŁY BHP
- ★ SCIERNICE do cięcia i szlifowa-
nia w cenach producenta
oraz U W A G A
- ★ GAŚNICE PROSZKOWE
od 1 lipca br. obowiązkowe
w każdym samochodzie
- atestowane, 3 lata gwarancji
- najlepsze do samochodu,
warsztatu, biura, mieszkania
- do gaszenia oleju, benzyny,
silników, urządzeń elektrycz-
nych

HURT I DETAL
Zadzwoń jeszcze dzisiaj!
tel. 38-50

(f 877)

Żwir, piasek

Zwirownia Bachorzew
tel. 32-53

(f 965)

Gazeta Jarocińska

O ZDROWIU

Jarocińska publiczna służba zdrowia pracuje w dramatycznych warunkach. Województwo kaliskie w ubiegłym roku "zajęło" 46 miejsce pod względem wydatków rzeczowych w służbie zdrowia, przypadających na jednego mieszkańca.

Mówią ordynatorzy

Gazeta będzie starała się przybliżyć sprawy jarocińskiej służby zdrowia. Będziemy pisać o wszystkim, co może doprowadzić do po-

prawy złej sytuacji w tej sferze naszego życia.

Dzisiaj prezentujemy opinie ordynatorów oddziałów jarocińskiego

szpitala. Każdemu zadaliśmy po dwa pytania - jedno z nich dotyczy najistotniejszych problemów w pracy oddziału, drugie własnej wizji przyszłości służby zdrowia w Jarocinie.

(Wypowiedzi ordynatorów - czytaj str. 10-11)

Wszyscy wiedzą, że sytuacja w służbie zdrowia jest zła. Pracownicy jarocińskiego Zespołu Zakładów Opieki Zdrowotnej też nie są zadowoleni...

W społeczeństwie ułarło się przekonanie, że pracownicy służby zdrowia walczą o swoje płace, a nam chodzi o godne warunki pobytu chorego w szpitalu. Chodzi o sprzęt, lekarstwa, wyżywienie. Chodzi o to, by pobyt chorego był bezpieczny, by nie narażać pacjentów na zakażenia. Poza nami jednak nikt się o to nie martwi. Jeżdżę po wszystkich gminach z prośbą o dotację. Przyrzekli, ale na tym się skończyło... Gdyby nie fundacja, gdyby nie jarocińskie zakłady pracy, to wyglądałoby naprawdę kiepsko. A przecież połowa ludności jest ze wsi, z różnych gmin. Oni pewnie liczą na to, że państwo i tak da na leczenie.

W związku ze zmniejszeniem funduszu plac, jarocińskiemu Zespołowi Zakładów Opieki Zdrowotnej grozi redukcja liczby pracowników. Ile osób zostanie zwolnionych?

Ktoś nie pomyślał o właściwym podziale pieniędzy na płace dla służby zdrowia. Od paru lat już nam kazano oszczędzać i myślimy oszczędzać. W lutym bieżącego roku dostaliśmy informację o zmniejszeniu funduszu plac o 5%. To nas zmusza do redukcji zatrudnienia. Zanim zastanowimy się, kogo zwolnić, przygodzimy wypowiedzenie, to już jeden miesiąc mija. Musimy jeszcze powiadomić o wszystkim związki zawodowe. Okres wypowiedzenia wynosi średnio dwa miesiące, po zwolnieniu trzeba jeszcze wypłacić dwumiesięczną odprawę. Praktycznie więc zwalnianie potrwa do lipca. Nikt nie pomyślał, że oszczędności z tego tytułu będą prawie żadne. Gdyby teraz zaczął zwalniać, to te oszczędności objęłyby dwa miesiące. Żeby się zmieścić w planowanym funduszu plac, powinienem teoretycznie zwolnić sto dwadzieścia osób... Cała załoga wykazała jednak zrozumienie. Kiedy przedstawiłem kalkulację możliwości oszczędnościowych, wszyscy zgodzili się na pomniejszenie przysługujących im podwyżek, byle tylko nie dokonywać zwolnień. Nie przedłużymy umów tylko osobom zatrudnionym tymczasowo - w ramach prac interwencyjnych.

Dlaczego pięcioprocentowa obniżka funduszu plac objęta także jarociński ZZOO, skoro i tak po-

ziom zatrudnienia jest tu bardzo niski? Podczas gdy w kraju na 10 tys. mieszkańców przypada 21,6 lekarza, w województwie kaliskim - 13,5 lekarza, w jarocińskiej służbie zdrowia tylko 8,9 lekarza. Podobnie jest ze stomatologami i pielęgniarkami...

W tym roku chciano przyjąć budżet na poszczególne ZOZ-y w zależności od ilości porad, co wiąże się z ilością mieszkańców. Wtedy dostalibyśmy o wiele więcej pieniędzy, bo dotychczas staraliśmy się go gospodarować bardzo oszczędnie - po poznańsku. Już prawie od dwóch lat

ra odwiedzin, przysłuchiwał się temu tłum odwiedzających.

Mimo trudności finansowych dokonuje się jednak pewnych inwestycji.

W zeszłym roku rozbudowaliśmy zaplecze: kuchnię, kotłownię, pralnię, blok energetyczny. W tym roku planujemy wymianę kotłów centralnego ogrzewania.

Czy jest sens prowadzenia rozbudowy, skoro jarociński szpital nie spełnia wymogów wskazanych przez Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej?

Szpital nie spełnia prawie żadne-

Rozmowa ze Stanisławem Spychalem - dyrektorem Zespołu Zakładów Opieki Zdrowotnej

Budowa czy rozbudowa

nie płacimy pracownikom premii. Okazuje się jednak, że są ZOZ-y, które działały nieoszczędnie i musiałyby mieć znacznie pomniejszony budżet w stosunku do ubiegłego roku. Nie dałyby sobie rady i dlatego znowu nam pomniejszono planowaną kwotę. Poza tym fundusz plac jest przyznawany niezależnie od funduszu całościowego i po prostu odgórnie obciążo go o pięć procent. Niedobory w zatrudnieniu pogłębia wprowadzenie wolnych sobót. Niektórym pracownikom "urosło" dodatkowo 30 dni urlopu w zamian za pracę w wolne soboty. Gdy zaczynałem pracować, to był jeden lekarz dyżurny w całym szpitalu (aktualnie jest ich czterech). Czy mamy wrócić do tamtych czasów? Pamiętam, że dokonując zabiegu nie mogłem pomóc innemu choremu, który w tym czasie umierał. Byłem obecny przy bardzo skomplikowanym porodzie i miałem trzy telefony z oddziału wewnętrznego, że pacjentka umiera. Przyszedłem tam po półtorej godziny - zmęczony, spocony, a rodziła mnie obrzucała strasznymi wyzwiskami. Ponieważ była wtedy po-

go z tych wymogów i gdyby kierować się rozporządzeniem, to trzeba by go zamknąć. To że tu jest ładnie czysto, że obywa się bez zakażeń, jest wynikiem ogromnego wysiłku ludzi, którzy tu pracują. Chorzy chwalą sobie porządek.

Ale zauważają też robactwo!

Robactwo jest w każdym szpitalu. Poza tym wszystko zależy od pieniędzy. To co tu budujemy jest wynikiem stanowiska władz wojewódzkich. Ja walczyłem o nowy szpital przez wiele lat. Doprowadziłem nawet do podjęcia uchwały Rady Narodowej. Został nawet wytyczony koło Jarkonu teren, który okazał się zbyt mały, zresztą przeznaczono go pod budownictwo mieszkaniowe. Na drugi wyznaczony teren (w rozwidleniu dróg do Noskowa i do Jaraczewa) nie zgodziło się Ministerstwo Leśnictwa ze względu na nieodpowiedni podkład geodezyjny. Aktualnie nowy szpital lokalizuje się niedaleko Bachorzewa.

Odbyla się narada z przedstawicielami społeczeństwa, różnych organizacji politycznych, społecznych Ziemi Jarocińskiej, na której należa-

ło zdecydować, co robić: budować szpital czy go rozbudować. Na tym spotkaniu był obecny wicewojewoda. Kiedy mówiłem, że lepiej byłoby rozpocząć etapowo budowę nowego szpitala i nie żyć już pieniędzy na rozbudowę, to wicewojewoda kiwał głową. A kiedy jedna pani wstała i powiedziała, że i tak nie ma szansy na budowę nowego szpitala, też kiwał głową. Im tam w województwie nie zależało... Jarocin także przestał się bić. Ja nie miałem "układów", zawsze byłam źle widziana, bo ciągle czegoś chciałem. Były już dwa projekty rozbudowy szpitala: projekt poznański został odrzucony przez Ministerstwo Zdrowia ze względu na szczupłość terenu, na realizację projektu warszawskiego nie starczyło pieniędzy.

Wszyscy ci, którzy marzą o nowym szpitalu, nie wzięli pod uwagę, że wprowadzenie pierwszego pacjenta będzie możliwe dopiero po dziesięciu latach od momentu rozpoczęcia działań. Uważam więc, że szpital trzeba rozbudować, by stworzyć normalne warunki.

Jeśli się zainwestuje w rozbudowę, to na nowy szpital poczekamy bardzo długo.

Pieniądze, które się włoży w rozbudowę nowego szpitala na pewno nie będą zmarnowane, bo w przyszłości te obiekty można by wykorzystać w inny sposób.

Ale wtedy trzeba będzie z budżetu wyciągać pieniądze aż dwa razy.

A jakie jest inne wyjście? Dziś budowa nowego szpitala jest nierealna ze względów finansowych. Inwestycje są zamrożone na parę latnych lat.

A gdyby społeczeństwo jakoś chciało pomóc? Gdyby postanowiło się opodatkować na ten cel?

Wie pani, ile to jest pieniędzy? 700 miliardów! Poza tym cykl budowy szpitala obejmuje co najmniej osiem lat. A my mamy tylko trzy lata na dostosowanie obiektu do obowiązujących przepisów. Inaczej: sala operacyjna - do zamknięcia, intensywna terapia - do zamknięcia... Musimy coś zrobić. Nasza koncepcja polega na dobudowaniu bloku łóżkowego, co spowodowałoby rozgłoszenie, poprawiłyby się warunki sanitarno-epidemiologiczne dla oddziałów zabiegowych. Nie sądzę, żeby to miało wyeliminować zamiast budowy nowego szpitala.

Aleksandra Pilarczyk

Mówią ordynatorzy

Andrzej Roszak - ordynator Oddziału Chirurgicznego

Uważam, że nie jest tak źle. Nie widzę przyszłości służby zdrowia w "czarnych barwach". Jestem optymistą.

Największym problemem jest brak pieniędzy, który powoduje, że nie ma odpowiedniego sprzętu. Potrzebowalibyśmy, na naszym oddziale, lampę bezcieniową, a właściwie dwie. Przydałyby się również nowoczesne stoły operacyjne.

Konieczna jest rozbudowa szpitala, dzięki której można by poprawić warunki, w jakich leczymy chorych.

Na razie, w naszej dziedzinie, coś już zrobiliśmy. Otrzymaliśmy ostatnio z Koźmina, na zasadzie współpracy, lampę, którą można wykonywać badania rentgenowskie z obrazem na monitorze. Ale właściwie wszystko to jest kroplą w morzu potrzeb. Na szczęście nie mamy żadnych problemów z personelem na naszym oddziale.

Tadeusz Nowak - ordynator Oddziału Laryngologicznego

W chwili obecnej przyszłość widzę w czarnych barwach, a to ze względu na sytuację, jaką mamy w kraju, w gospodarce. A jeszcze czarniej widzę w tym przyszłość służby zdrowia.

Myślę o tym, że musiałby powstać jakiś model organizacyjny służby zdrowia, którego dotychczas nie ma. O służbie zdrowia mówi się dużo, wszystko robi się w biegu, półśrodkami, a to nie konkretnego nie daje. Najpierw musimy mieć model organizacyjny, musimy wiedzieć, jaką tę służbę zdrowia chcemy mieć i dopiero wtedy coś planować. Problemem jest również finansowanie. Służba zdrowia powinna być finansowana przez państwo, tak, jak to jest we wszystkich krajach na Zachodzie.

W tym układzie nowoczesnego modelu widziałbym przede wszystkim: finansowanie przez budżet państwa, a później przez samorządy terytorialne; nowe towa-

rzystwa ubezpieczeniowe, których powstanie jest uzależnione tylko od stworzenia odpowiednich warunków. Uważam, że należy zlikwidować ubezpieczenie obywatelskie, bo inaczej nikt nie ubezpieczy się dodatkowo. Trzeba by pomyśleć również o zmianie podstawy prawnej. Myślę tu o zmianie zapisu w Konstytucji, dotyczącej bezpłatnego leczenia.

Jeśli chodzi o prywatyzację w służbie zdrowia, to wydaje mi się, że obecnie ta sprawa nie jest aktualna, a to ze względu na możliwości pozyskania ewentualnych sponsorów i na biedne społeczeństwo, które nie utrzyma tego ze swojej kieszeni. A wszystko to jest niestety drogie. Najlepszym przykładem są prywatne lecznice. W obecnych warunkach społeczeństwa na to nie stać. Widziałbym ewentualnie możliwość prywatyzacji niektórych wycinków, takich jak stomatologia. W grę mogłoby wchodzić jeszcze stworzenie małych prywatnych przychodni zdrowia.

Na moim oddziale głównym problemem są, wiadomo... finanse. Mamy dobrą bazę kadrową. Niestety baza lokalowa jest bardzo zła. Pomieszczenia są małe i niefunkcjonalne, trudno w nich stworzyć dobre warunki do leczenia chorych i do pracy personelu. Globalnie trzeba by stworzyć szansę dla poprawienia tych warunków, ale to wiąże się z budową nowego szpitala lub rozbudową istniejącego. Potrzebne są gabinety zabiegowe, izolatki, dyżurki dla pielęgniarek i lekarzy. Ten problem dotyczy zresztą całego szpitala. Jeśli chodzi o wyposażenie w sprzęt, to na razie, w miarę możliwości, jest, ale za rok, dwa potrzebny będzie nowy. Na jego zakup nie ma obecnie pieniędzy.

Paweł Eliasz - ordynator Oddziału Dziecięcego

Przyszłością służby zdrowia jest wprowadzenie ubezpieczeń zdrowotnych z systemem lekarza rodzinnego.

Działalność podstawowej opieki zdrowotnej winna być finan-

sowana ze środków gminnych, a w przyszłości powiatowych. Szpital i przyszłotalne poradnie specjalistyczne z budżetu centralnego.

Obecnie problemy na oddziale związane są z brakami finansowymi. Ceny leków i środków opatrunkowych są wysokie, a ogólne koszty leczenia ciężko chorego dziecka są duże. Mimo zmniejszenia nakładów finansowych do dnia dzisiejszego chore dzieci mają zapewnione odpowiednie leczenie farmakologiczne i prawidłowe żywienie. Chciałbym tutaj zaakcentować duże zaangażowanie i zrozumienie aktualnej sytuacji przez pracujący personel, który mimo niskich uposażeń za własne pieniądze kupuje niezbędne środki umożliwiający bieżącą pracę oddziału np. materiały biurowe, środki czystości. Na uznanie zasługuje działalność uczniów ze szkolnego PCK przy Liceum Ogólnokształcącym w Jarocinie, którego uczniowie, gdy tylko czas im na to pozwala, starają się umilić dzieciom pobyt w szpitalu organizując różne zabawy, czytanie bajek itp. Szczególną aktywność wykazała kl. I a z LO, która zorganizowała zbiórkę pieniędzy. Zakupiono za nie radiomagneton z kasetami, wykonano wiele praktycznych zabawek, z których leczone u nas dzieci są bardzo zadowolone. W podobny sposób pomaga nam młodzież z Zespołu Szkół Zawodowych nr 2 w Jarocinie.

Anna Ciapała - ordynator Oddziału Noworodków

Nasza przyszłość jest bezpośrednio związana ze zmianami jakie muszą nastąpić w ogólnopolskiej służbie zdrowia. Bezwzględnie powinien być zmieniony system ubezpieczeń. W Polsce, podobnie jak na Zachodzie, pacjenci powinni płacić za leczenie i otrzymywać zwrót kosztów od zakładu ubezpieczeń. To na pewno podniosłoby budżet szpitala, ułatwiłoby pracę i co za tym idzie, polepszyłoby warunki leczenia. Uważam również, że powinno być bardziej rozbudowane leczenie domowe. Pacjent, ze względów ekonomicznych, powinien krótko leżeć w szpitalu. Musi jednak wówczas mieć zapewnioną ciągłość leczenia w domu przez personel oddelegowany ze szpitala. Myślę tutaj przede wszystkim o personelu średnim, pielęgniarkach, które znalazłyby danego pacjenta z leczenia na oddziale. One wiedzą jak postępować, mogą wcześniej wychwycić każdą patologię i zgłosić lekarzowi. W obecnej sytuacji jest to jednak niemożliwe. Teren jest bowiem rozległy i potrzebne byłyby na przykład dodatkowe karetki, a nie ma na to pieniędzy. Są to więc plany na

dalejszą przyszłość, kiedy byłoby wprowadzony nowy system ubezpieczeń, o którym mówiłam wcześniej.

Jeśli chodzi o sam Jarocin, to potrzebny jest przede wszystkim nowy pawilon szpitalny. Poprawiłoby to niewątpliwie warunki leczenia. Uważam, że pawilon powinien być wybudowany niezależnie od tego, czy będziemy budować nowy szpital, czy nie. Tym bardziej, że w obecnej sytuacji szpitala na jego budowę w najbliższej przyszłości są niske. Wątpię, czy samorząd mógł sfinansować przedsięwzięcie, a na dotacje państwowe na pewno nie możemy liczyć.

W ogólnej sytuacji szpitala nie ki są dość duże. Mamy nawet potrzeby z pieniędzy na żywność. Jeśli chodzi o mój oddział, to problem jest przede wszystkim z naszym sprzętem, używanym na dzień: rurki intubacyjne, aparaty do transfuzji wymiennej, cenniki i inne. Wybąją również okresowe niedobory leków. W tej chwili, prawda, mamy jeszcze jakieś zapasy, ale kiedy się skończą, może się okazać, że nie mamy pieniędzy na najpotrzebniejsze rzeczy. Chcielibyśmy wprowadzić nowoczesne leczenie, na które nie stać. Myślę tutaj o wprowadzeniu do leczenia tzw. surfaktantu, który przyspiesza dojrzewanie pęcherzyków płucnych u noworodków wcześniaków. To lek importowany i bardzo drogi, dostępny tylko dla bogatych ludzi. Jedna ampułka potrzebuje do jednorazowego podania około 1000 zł. Wciążemy około 1 kg, kosztuje 5 mln złotych. Trzeba dać, że wcześniaki o wyższej wadzie potrzebują proporcjonalnie więcej leku. Leczenie jest więc automatycznie droższe, czasami trzeba je powtórzyć. W takich przypadkach przydałoby się sponsorzy, którzy mogliby pomóc biedniejszym rodzicom. Poza tym sprawy lecznictwa są naszym wielkim problemem i w pewnym zakresie musiałyby być rozwiązane lokalnie, niezależnie od oczekiwanej reformy służby zdrowia. Przypominam, że istniejący fundusz ochrony zdrowia, a o nim wiem przekazane na ten cel środki mogą być odpisywane od podatku dochodowego.

Wojciech Maniszewski - ordynator Oddziału Ginekologicznego Położniczego

Pierwsza i najważniejsza rzecz to budowa nowego szpitala. Ten, który jest nie spełnia absolutnie żadnych wymogów; robać brak miejsca. Gdybym przyjechał, dostał aparat USG, to nie miałbym go gdzie postawić. Pracownicy w bardzo trudnych warunkach. Dyżurka lekarska, to mały pokój, w którym mieści się ośmiu asystentów. Do budowy nowego szpitala musimy przystąpić jak najszybciej. Szczególnie uważam Jarocina powinien na tym pomieścić. Teren podobno już jest wy-

**Gabinety
stomatologiczny i lekarski
ultrasonografia**

H. i S. Nowakowscy

Jarocin, ul. Moniuszki 23,

tel. 25-74

(f 1105a)

znaczone, ale o ile wiem jeszcze wszystko nie jest zapięte na ostatni guzik. Mimo, że nie ma na razie pieniędzy na całą budowę, to trzeba działać natychmiast. Budować chociażby systemem pawilonowym i dobudowywać w zależności od potrzeb i możliwości finansowych. Skończyła się przecież "moda" na wielkie wieżowce. Model barakowy jest najlepszą rzeczą. Szpital w Jarocinie nie musi być duży, powinien mieć około 250 - 300 łóżek. Jeśli chodzi o stan sanitarowy, to koszty nie będą aż tak ogromne. Zresztą łatwiej nam będzie uzyskać wszelkiego typu dotacje jeśli rozpoczniemy budowę. Przyjeżdżają wojewoda, lekarz wojewódzki, zobaczą budynek w stanie sanitarowym, będą widzieć, że coś się dzieje. Na pewno szybkoć dofinansowania pieniędzy na wykończenie, niż na całą budowę.

Uważam, że przede wszystkim mieszkańcy Jarocina powinni wspomóc to przedsięwzięcie. Każdy powinien się dobrowolnie w jakiś sposób opodatkować. Szpital nie będzie przecież budowany dla pracowników służby zdrowia, ale dla pacjentów. Prawda jest taka, że każdy musi się liczyć z tym, że będzie kiedyś hospitalizowany.

Powinniśmy jak najszybciej wdrażać model nowoczesnej służby zdrowia. Myślę tutaj o oddziale lecznictwa zamkniętego od otwartego. Szpital powinien być osobną jednostką, która ma tylko przychodnię specjalistyczną. Jeśli chodzi o lecznictwo otwarte, to wydaje mi się, że można by było to wszystko zorganizować tańszym kosztem. Powinno być tak jak na Zachodzie. Lekarz otrzymywałby etat od burmistrza, dostabym mieszkanie, w którym przyjmowałby pacjentów, określone pieniądze, którymi mogłby dysponować. Czy zatrudniłby sobie sprzątaczkę, pielęgniarkę, to jest jego sprawa. On dostaje pieniądze i nimi się rządzi. Wówczas koszty leczenia by-

łyby o wiele tańsze. Samo utrzymanie budynków jest przecież bardzo drogie.

Najważniejszym problemem na moim oddziale jest brak leków. Zdarzają się momenty, że bardzo specjalistyczne leki są po prostu niedostępne. Często bywa tak, że pacjent musi sobie radzić sam, dostaje receptę i szuka na własną rękę leków. Przydałoby się więcej aparatury. Przede wszystkim nie mamy laboratorium, w którym można by robić pełen zakres badań. W ginekologii na przykład, laboratorium w Jarocinie nie wykonuje żadnych badań hormonalnych. Mimo wszystko rzadko zdarzają się takie przypadki, że musimy wysyłać pacjentki do innych szpitali z powodu braku możliwości diagnostycznych.

Martwi mnie bardzo brak zaufania pacjentek do szpitala w Jarocinie. Często wyjeżdżają leczyć się do Poznania. Większość wraca zawiadziona dlatego, że w takim wielkim molochu jakim jest oddział sześćdziesięciolóżkowy nie ma tyle czasu dla pacjenta, co w małym szpitalu. Namawiam więc pacjentki żeby przyszły najpierw do naszego szpitala i przekonały się, że mogą tutaj liczyć na dobrą i fachową opiekę. Muszę powiedzieć, że mam na oddziale bardzo dobrych asystentów, nie ma ani jednego lekarza bez specjalizacji. Również personel średni jest bardzo oddany. Przyjemną rzeczą są częste podziękowania pacjentek za wspaniałą opiekę. Ostatnio na odprawie ordynatorów w Kaliszu powiedziano nam jasno, że w oddział położniczo-ginekologiczny, w którym nie mam tysiąca porodów rocznie, nikt nie będzie inwestował. W Jarocinie, w ubiegłym roku było 820. Na razie nie mamy więc szans na otrzymanie dotacji, chyba żeby wszystkie kobiety mieszkające w Jarocinie rodziły w naszym szpitalu.

Krzysztof Ochman - ordynator Oddziału Internistycznego

Duże problemy stwarza nam transport na oddział wewnętrzny żeński. Brak bowiem windy, a pacjentki są wnoszone bardzo wąskimi schodami. Transportem zajmują się pielęgniarki. Czasami wypadają im dyski, bo nosze trzeba podnosić do góry, nie można swobodnie skrócić na schodach. Co gorsza te schody są jedyną drogą ewakuacji w razie pożaru.

Poważnym problemem jest także brak kuchni oddziałowej, brak odpowiedniego zaplecza sanitarnego dla pacjentek oraz personelu i brak gabinetu lekarskiego.

Brakuje pieniędzy praktycznie na wszystko: na leki, na zastrzyki, na sprzęt medyczny, na dobre wyżywienie, a także na pensje. Kompletna ruina! Jednak operatywność głównego księgowego i innych sprawia, że wyżywienie mamy lepsze niż szpital w Kaliszu. Tak przynajmniej są-

dzą pacjenci. Jeśli chodzi o pielęgnację i poświęcenie personelu są one także o wiele większe przy tak trudnych warunkach pracy. Nie mamy sprzętu. Nie ma na przykład wenflonów (wężyków do podawania kroplówek), zamiast dwudziestu dostajemy pięć... Czym podać kroplówkę? Nie można przecież używać jednego wenflonu dla dwóch osób. Brak także sprzętu kardiologicznego. Dysponujemy trzema monitorami do śledzenia pracy serca na bieżąco, a czasami jest sytuacja, że mamy pięć, sześć zawałów serca. Musimy więc wybierać... Monitorujemy wtedy tych pacjentów, u których stwierdza się groźniejsze zaburzenia rytmu.

Jarocińska służba zdrowia jest w stanie kompletnej ruiny, podobnie jak służba zdrowia w całym kraju. Mamy duży deficyt finansowy i co rusz odbywają się narady z dyrektorem, żeby oszczędzać, oszczędzać, oszczędzać. A tu nie ma już na czym oszczędzać. Społeczeństwo powinno się opodatkować i wprowadzić jakieś ubezpieczenia lokalne. Jeśli tak się nie stanie, to w niedługim czasie jarocińska służba zdrowia upadnie.

Pracuję tu już 20 lat. W tej chwili przygotowywany jest chyba już czwarty projekt budowy nowego szpitala. W kryzysie, który aktualnie panuje nie się jednak nie robi. Może gdyby społeczeństwo podjęło się wpłacać pięćdziesiąt, sto złotych od osoby na miesiąc, to dałoby się coś ruszyć.

Maria Lisiecka - kierownik Działu Pomocy Doraźnej

Głównymi problemami, które trapią nas - pracujących w Pogotowiu Ratunkowym są narkomania i alkoholizm. Narkomaniawiedząją nas bardzo często. Mają już ukierunkowane żądania. Życzą sobie albo narkotyku, albo jakiegos środka odurzającego. Stosują różne sposoby na ich wyłudzenie: skarżą się na bóle brzucha, zawroty głowy, wychodzenie włosów. Na wszystko ma pomóc narkotyk. Były też włamania do karetek. Sądzili, że mamy tam dużo środków odurzających czy narkotyków...

Bardzo rozpowszechniony jest też alkoholizm. Piją wszystko. Najczęściej denaturat i to, co cuchnie i po czym się kręci w głowie. Przedwczoraj rano byłam wezwana do mieszkanka, gdzie zastałam już martwego człowieka. Kobieta, która tam była, nie była w stanie ze mną rozmawiać - o wpół do dziewiątej rano! Po godzinie 22.00, kiedy są już zamykane lokale, znajduje się ludzi leżących pod ścianą. Jeśli na dworze jest mróz, to taki człowiek jest rzeczywiście narażony.

Na to nie ma rady! Ja nie wierzę w żadne leczenie. Tu jest tyle przypadków, które były leczone ponoć w najlepszych ośrodkach... Jeżeli wracają, robią to samo i co bardzo smutne - "kończa się". Albo zażywają taką ilość, że się po-

prostu trują albo umierają z wy-cieńczenia.

Borykamy się też z problemami materialnymi. Dużo rzeczy robimy własnymi siłami, na mydło i na proszek to się regularnie wszyscy składamy. Żeby umyć karetkę po chorym, nie wystarczy czysta woda. A to jest nasz warsztat pracy. Samochody są już bardzo wyklekotane i ciasne. Dokonanie jakiegokolwiek zabiegu jest tu prawie niemożliwe. Czytając w "Gazecie Jarocińskiej" wywiad z wojewodą kaliskim, bardzo się ucieszyłam, że obiecał nam nowe karetki. Nie wiem, czy przed pójściem na rentę jeszcze się ich doczekam.

Mimo trudności, z powodzeniem ratujemy chorych, mamy tu dość zgrany zespół, ludzie chętnie się szkolą. Ja też ciągle się jeszcze uczę.

Aby mówić o przyszłości jarocińskiej służby zdrowia, należy zapewnić bazę szpitalną. Bez tego nie ma mowy o postępie w lecznictwie. Trzeba być optymistą. Ludzie na naszym terenie wiele rozumieją. Chcą pomagać. Wydaje mi się, że to społeczeństwo przyczyniłoby się do budowy nowego szpitala. Na każdym kroku doświadczam życzliwości zakładów pracy. Dzięki JAROMIE mamy naprawione dachy i bramy od garażu, ostatnio z Lenwitu dostaliśmy biurka, Jarocińska Fabryka Mebli wyposaży najprawdopodobniej dyspozytornię, a Izolacja zakupiła nam wykładzinę. Nie należy utyskiwać, choć z finansami w służbie zdrowia jest źle.

Jacek Olbiński - lekarz naczelny Szpitala

Nie ma pieniędzy na leki, nie ma pieniędzy na sprzęt jednorazowego użytku. Trzeba szukać sponsorów.

Moim marzeniem jest nowy szpital. Rozpoczęcie budowy jest realne, żeby tylko nam nikt nie przeszkadzał. Jestem przeciwnikiem rozbudowy starego szpitala, bo to nie rozwiązuje żadnych problemów. Wojewoda kaliski po obejrzeniu terenu także na ten temat wypowiedział się dość dobitnie.

Społeczeństwo mogłoby uczestniczyć w budowie nowego szpitala. Jest to trudne, ale realne. Trzeba by tu jednak wyjść z konkretnymi propozycjami. Najpierw należałoby stworzyć projekt czy nawet makietę szpitala i pokazać, że coś takiego powinno w tym mieście powstać. Jarocin stanowiłby przecież centrum powiatu. Przy okazji przyszłych wyborów można by przeprowadzić referendum, w którym mieszkańcy wypowiedzieliby się, czy chcą mieć nowy szpital i czy chcą się na ten cel opodatkować. Wtedy byłoby nam łatwiej rozmawiać w Warszawie: "to, to i to zrobiliśmy sami, pomóżcie nam wykonać resztę".

oprac. B. Frąckowiak,
A. Pilarczyk, H. Szalkowska

SPECJALISTYCZNE GABINETY LEKARSKIE

JAROCIN, UL. SIENKIEWICZA 14

(50 m od dworca PKS)

Przyjmują specjalistów z klinik poznańskich w zakresie:

— chorób wewnętrznych i kardiologii, poniedziałek 15.30 - 17.30

dr med. Andrzej JAROSKI

— chorób uszu, nosa, gardła i krtani, poniedziałek, 15.30 - 17.30

lek. med. Aleksandra KROKOWICZ

— ginekologii i położnictwa, onkologii, wtorek 15.30 - 18.30

sobota: telefoniczne uzgodnienie 28-17

dr med. Ewa NOWAK-MARKWITZ

— ortopedii i chirurgii urazowej, dzieci i dorosłych

środa, 15.30 - 17.30

lek. med. Jacek KACZMARCZYK

— chorób oczu

czwartek 15.30 - 17.30

lek. med. Andrzej STYSZYŃSKI

— gastroenterologii i rektoskopolii

piątek, 15.30 - 17.30

lek. med. Maciej MAZUR

(F 1039)

Ciąża a seks

Przyjmując, że ciąża to nie choroba lecz charakterystyczny stan fizjologiczny organizmu kobiety, można chyba łatwiej oswoić się z myślą o dopuszczalności stosunków seksualnych podczas trwania ciąży. W praktyce jednak zachowanie reguły zależy od uwzględnienia różnorodnych wyjątków.

Degradacja środowiska naturalnego, alchemia spowodowana przez różne symbole uprzemysłowienia - to powszechnie znane czynniki wpływające na słabszą konstrukcję fizyczną i psychiczną przyszłych matek. Wieloletnie obserwacje potwierdzają, że ilość ciąż i porodów przebiegających bez powikłań zmniejsza się. Pojęcie "ciąża wysokiego ryzyka", "poród patologiczny" przedostały się niepostrzeżenie z lekarskiej grypsery do języka potocznego. Trudno więc prowadzić życie seksualne jak dawniej bywało, gdy ciężarna wymiotuje, skarży się na bóle brzucha, bóle i zawroty głowy albo gdy przychodzi ogólne osłabienie... Wymienione dolegliwości związane są najczęściej z początkami ciąży. Zawsze jednak zdecydowanym przeciwskazaniem do odbywania stosunków jest krwawienie w czasie ciąży. Obojętne w którym momencie ciąży ono występuje.

W II i III trymestrze ciąży (czyli od 4 do 9-tego miesiąca ciąży) przeciw-

skazania lekarskie związane z zagrożeniem w konkretnym przypadku porodem przedwczesnym także mogą wykluczyć stosunki seksualne z życia małżeńskiego. Może się więc zdarzyć, że przez cały okres trwania ciąży - od chwili poczęcia do chwili narodzin dziecka - stosunków seksualnych ciężarna mieć nie będzie.

W ciążach przebiegających prawidłowo obostrzenia dotyczą początku ciąży - do 16-18 tygodnia oraz ciąż po 35-36 tygodniu. Zakazy te uzasadnione są tym, że podczas stosunku dochodzić może do rytmicznych skurczów mięśnia trzonu macicy. Mięsień ten na pewnej powierzchni połączony jest za pomocą naczyń krwionośnych z nie kurczącym się łożyskiem. Skurcze mogą więc doprowadzić do oddzielenia się pozbawionego włókien mięśniowych łożyska od mięśnia macicy. Stanie się tak gdy nastąpi przerwianie ciągłości naczyń krwionośnych pomiędzy łożyskiem a macicą. Objawem tego są bardzo burzliwe w przebiegu krwawienia i krwotoki.

Istnieje strona psychiczna uwarunkowań życia seksualnego w okresie ciąży. Zdarza się, że kobiety uważają stosunek w tym czasie za coś nie na miejscu, za coś co nie wypada robić. Niekiedy zahamowania ze strony kobiety ciężarnej są wyrazem niejasnych obaw i troski o ciążę, o szczęśliwe donoszenie...

Ale bywa też odwrotnie. U kobiet w czasie ciąży dochodzi do wzrostu produkcji hormonów płciowych, które są między innymi odpowiedzialne za popęd płciowy. Wówczas to kobieta może odczuwać zwiększone zapotrzebowanie na seks, zaskakujące nawet dla niej samej. I często wówczas to zwiększone zapotrzebowanie nie znajduje odzwierciedlenia ani odzewu w czynach ukochanego. Zdarza się także, iż to mężczyźni nie akceptują kobiety ciężarnej jako swej partnerki seksualnej. Wśród nich są

tacy, którzy obawiają się, że "zrobią coś złego" ale dominują jednak uprzedzenia bliżej nie sprecyzowane. Najtrudniejsze dla zachowania seksu w okresie ciąży jest to, aby szanować wzajemnie swoje obawy i rozmawiać nawet o pozornie śmiesznych poglądach. Jak nie pomaga na niepokój szczerość, to najlepiej zasięgnąć porady lekarza, którego i tak się częściej niż zwykle przychodzi odwiedzać.

Iwona Udzik

Korespondencja z Francji

Być matką po pięćdziesiątym roku życia - osiągnięcie medycyny czy brak odpowiedzialności?

Wszyscy wiemy, że ostatnim etapem naszego życia jest starość i choć nieraz trudno to zaakceptować, czas mija nieustannie, a my przechodzimy przez kolejne okresy nie mogąc powrócić wstecz.

Mimo wszystko w krajach Europy Zachodniej bardzo modna jest walka z przedwczesną starością. Trzeba jak najdłużej pozostać młodym - fizycznie i psychicznie. Służą temu specjalne diety, środki farmaceutyczne, a także szeroko u nas ostatnio reklamowane kosmetyki, wśród których królują przede wszystkim kremy przeciwko zmarszczkom zapewniające wieczną młodą twarz!

Później też niż u nas kobiety decydują się na macierzyństwo. Powszechnie stosowana pigułka antykoncepcyjna pozwala zaplanować rodzinę, którą poprowadzi zwykle kariera zawodowa. Nikogo więc nie dziwi czterdziestoletnie matki spacerujące z wózkami.

Jeszcze jednego kroku w medycynie dokonał włoski ginekolog, profesor Severino Antinori, który w swojej prywatnej klinice w Rzymie przeprowadza sztuczne zapłodnienia, umożliwiające kobietom po menopauzie zrealizować swoje spóźnione marzenia posiadania dzieci. Macierzyństwo po 50 roku życia jest znacznie krytykowane przez świat medycyny, a mimo wszystko doktorowi Antinori nie brakuje pa-

cientek, które przyjeżdżają do Rzymu z całej Europy. Koszt pobytu w klinice i posiadania dziecka z próbki oplacają sobie same, a wynosi on w granicach od ok. 45 mln do 90 mln zł. Ubezpieczalnie nie płacą nie uważając to za niebezpieczne dla zdrowia matki i dziecka.

Antinori zaś chce dowiedzieć, że kobiety w wieku 50 do 60 lat mogą stać się szczęśliwymi matkami. Krytykuje on zarówno włoskie prawo pozwalające w państwie katolickim wydawać grube pieniądze na aborcję, a nie płacące nic za przeprowadzane przez niego zabiegi.

Bardzo sceptycznie są też nastawieni lekarze francuscy, którzy ze względu na niebezpieczeństwo dla organizmu kobiety i ryzyko przedwczesnego porodu nie chcą podjąć się opieki nad pacjentkami decydującymi się na macierzyństwo po 45 roku życia. Jest to według nich niezgodne z naturą.

Tak więc otwiera się dyskusja. Czy podziwiać medycynę, czy może pomyśleć o moralnych konsekwencjach?

Bo czy tym, przechodzącym swą drugą młodość "babciom - mamom" nie zabraknie sił wtedy, gdy ich dorastające dzieci będą potrzebowały szczególnej opieki? A może już wtedy będzie mieć także "rodziców z próbki?"

Beata Kowalska

Dermatologiczny Gabinet Lekarski lek. med. Anna Pajdowska DERMATOLOG - WENEROLOG

przyjęcia: wtorki, piątki 15.45 - 16.45

- ◆ zabiegi dermatologiczne
- ◆ krioterapia - leczenie ciekłym azotem
- ◆ elektrokoagulacje

Nagle przypadki - codziennie wieczorem
ZAPRASZAMY

(f 49h)

Jarocin, ul. Parkowa 1/20, tel. 28-35

Specjalistyczny Gabinet Lekarski lek. med. specjalista ginekolog - położnik Andrzej Pajdowski

przyjęcia: poniedziałek, środa, czwartek od 16.00
soboty wolne od 9.00

USG badania: ginekologiczne, położnicze, piersi, tarczycy, jądra, jama brzuszna

Jarocin, ul. Parkowa 1/20 (od ul. św. Ducha)

Nagle przypadki codziennie - tel. 28-35

(f 49h)

„Ze swego życia jestem zadowolona”

Pani Jadwiga Stasik jest jedną z tych osób, które całe życie poświęciły innym ludziom. Ponad 50 lat pracowała jako pielęgniarka. Dziś już nie pracuje zawodowo, ale nadal najważniejszy jest dla niej los drugiego człowieka.

★W tym roku została pani zaproponowana do miana „Jarocinianin Roku”. Co sądzi pani o tym konkursie?

Uważam, że pomysł jest bardzo dobry. Daje on możliwość, takim ludziom jak ja, otworzenia się na świat, wypowiedzenia o sobie i swojej pracy.

Jestem zadowolona, że zaproponowano, między innymi, właśnie mnie. Czuję się dzięki temu doceniona. Myślę również, że lata mojej ciężkiej pracy zostały zauważone przez innych ludzi. Jest to bardzo miłe.

★A co myśli pani o „Gazecie Jarocińskiej”?

Jestem stałą czytelniczką „Gazety”. Uważam, że jest ona dobra. Zawsze znajduję w niej coś ciekawego. Podoba mi się, myślę nawet, że jest coraz lepsza.

I w wtedy zaczęłam pracę w szpitalu. Zrezygnowałam z małżeństwa i postanowiłam wówczas związać się na całe życie ze szpitalem. Celem mojego życia od tamtej chwili stało się niesienie pomocy drugiemu człowiekowi. Uważam, że to Bóg mnie powołał do tej pracy.

★Czy nigdy później nie żałowała pani tej decyzji?

Nigdy tego nie żałowałam. Zrezygnowałam ze szczęścia osobistego, by dać szczęście innym, tym, którzy tego potrzebowali szczególnie. Pielęgniarstwo było zawsze największym moim marzeniem, pokochałam ten zawód i stał się on sensem mojego życia. Nigdy nie wybrałabym sobie innej pracy. Zawsze chciałam żyć i żyłam dla chorych.

★Przepracowała pani ponad 50 lat. Jakie były początki?

Po ukończeniu szkoły pielęgniarskiej zaczęłam pracę w szpitalu w Jarocinie. Początki nie były łatwe. Na oddziałach nie było tylu pielęgniarek, ile jest dziś. Wtedy to była ciężka praca. Pod swoją opie-

pracy i nigdy, będąc w szpitalu, nie nudziłam się ani przez chwilę. Nie liczyłam też przepracowanych godzin. Czasami pracowałam dzień i noc, ale zawsze dla mnie liczył się pacjent. Byłam szczęśliwa, że mogę pomagać innym. Najgorsze nawet prace nie sprawiały mi nigdy trudności. Staralam się pomagać wszystkim, którzy tego potrzebowali i oczekiwali ode mnie.

W szpitalu przepracowałam tyle lat, że traktuję go jak swój dom, a wszystkich pracowników jak rodzinę.

★Na jakich oddziałach pani pracowała?

Właściwie pracowałam na wszystkich oddziałach. Zaczynałam na dziecięcym, później byłam na sali operacyjnej i opatrunkowej. Przeszłam również przez chirurgię męską i żeńską. Najdłużej, bo kilkanaście lat, byłam na oddziale wewnętrznym żeńskim. Znam dobrze ten szpital i każdy jego zakątek. Zawsze cieszyłam się, że mogę tam być.

★Jak porównałaby pani pracę pielęgniarek dawniej i dziś?

Kiedyś tej pracy było bardzo dużo, a pielęgniarek niewiele. Obecnie pielęgniarki mają więcej czasu, mniej godzin na zmianie i lepsze warunki pracy. Problemy w służbie zdrowia były i są podobne i... równie często brakowało potrzebnych leków. Ale pracowało się lepiej, bo ludzie byli inni - bardziej zyczliwi. A to pomagało i chorym i nam - pracownikom.

★Czy szpital w Jarocinie zmienił się bardzo przez tyle lat?

Właściwie to nie zmienił się wiele. Kiedyś może było mniej różnego rodzaju sprzętu medycznego, ale ogólnie to zmiany są niewielkie.

Jarocinowi przydałby się nowy szpital. Ten jest zbyt mały na obecne czasy. Jest w nim za mało przestrzeni, panuje ciasnota, a pokoje dla chorych są za małe. Utrudnia to pracę lekarzom i pielęgniarkom, a pacjentom szybki powrót do zdrowia.

★Mając za sobą tyle lat praktyki i tak duże doświadczenie, co radziłaby pani młodym pielęgniarkom, które dopiero zaczynają pracę?

Przede wszystkim radziłabym im, aby do chorych odnosiły się zyczliwie, spokojnie i zawsze

z uśmiechem, bo w tej pracy potrzebne jest serce. Chory musi widzieć i czuć serdeczność oraz troskę personelu. To pomaga w leczeniu.

★Obecnie jest pani na emeryturze. Po tylu latach to czas na odpoczynek...

Nie odpoczywam wcale. Mam 83 lata, ale nadal czuję w sobie pełnię sił, mogłabym jeszcze pracować w szpitalu. To nigdy nie sprawiało mi trudności.

Teraz również pracuję, choć już nie zawodowo. Rano i po południu idę do szpitalnej kaplicy, którą przygotowuję do mszy św., dbam o nią i pomagam księdzu. Tam jestem też przy chorych. Nie wyobrażam sobie życia bez kontaktu ze szpitalem. Byłam tam zawsze. Nigdy nie przerwałam tej pracy. Nawet w czasie wojny.

Od wielu lat należę również do chóru im. Barwickiego i kościelnego przy parafii Chrystusa Króla. Dzień więc mam wypełniony po brzegi.

Ze strony zawodowej zajmuję się mierzeniem ciśnienia. Chodzę do chorych do domów. Nie mogę im tego odmówić. Starym ludziom trudno stać godzinami w ośrodku zdrowia. Innych zabiegów nie robię. Jest tyle młodych pielęgniarek, niech więc i one trochę popracują. Ja całe moje życie poświęciłam dla innych ludzi. Pomagałam wszystkim, którzy tego potrzebowali. I ze swego życia jestem zadowolona.

Dziękuję za rozmowę.

Hanna Szalkowska

Jadwiga Stasik (pierwsza z prawej) - w czasie pracy w szpitalu

★Jest pani z zawodu pielęgniarką. Czy wybór tego zawodu był kontynuowaniem rodzinnej tradycji?

Nie. W mojej rodzinie nie było takiej tradycji. Nikt wcześniej nie pracował w tym zawodzie, ja byłam pierwsza. Pamiętam, że moi rodzice byli zadowoleni z tego, że zostanę pielęgniarką. Była to z mojej strony bardzo przemyślana decyzja. Właśnie w tym czasie miałam wyjść za mąż. Mielśmy już nawet ustaloną datę ślubu.

ką na oddziale miałam 26 chorych, a do pomocy młodszą pielęgniarkę i salową. Wszystkich chorych trzeba było nakarmić, zadbać o nich, podać im lekarstwa. A wielu z nich wówczas to były ciężkie i leżące przypadki. Do naszych obowiązków należało również... cotygodniowe szorowanie drewnianej, szpitalnej podłogi. Pamiętam, że były takie dni, w których zabrane z domu śniadanie przynosiłam z powrotem, bo nie miałam czasu, żeby je zjeść. Zawsze miałam dużo

SPECJALISTYCZNE GABINETY LEKARSKIE

Jarocin, ul. Wrocławska 92B
(wejście od os. Konstytucji 3 Maja)

GINEKOLOG-POŁOŹNIK

lek. med. A. Chojnicki
piątek 16.00 - 18.00

CHIRURG-UROLOG

lek. med. A. Kułakowski
poniedziałek 16.00 - 17.00

NEUROLOG (dzieci i dorośli)

dr med. M. Pietrzak
czwartek 16.00 - 17.00

DERMATOLOG

(choroby skóry, włosów i paznokci)

lek. med. A. Hess
wtorek 16.00 - 17.00

(f 963)

LEK. MED. WOJCIECH MANISZEWSKI ordynator oddziału w Jarocinie

położnik - ginekolog

przyjmuje:

wtorki, czwartki 16.00 - 18.00

USG w gabinecie prywatnym

☎ 25-37

JAROCIN, UL. KASPRZAKA 9 (obok Szkoły Podstawowej nr 5)

(f 51h)

Lek roślinny - historia i terażniejszość

Stosowanie roślin w leczeniu chorób sięga początków istnienia ludzkości. Do połowy XIX wieku całe leczenie opierało się przede wszystkim na lekach roślinnych, przy niewielkim współudziale zwierzęcych i mineralnych.

Pierwsze wiadomości o właściwościach leczniczych roślin zdobywał człowiek na podstawie intuicji, własnego doświadczenia i prób. Istotne znaczenie posiadały też obserwacje wpływu różnych roślin na zwierzęta. Przykładem może tu być wprowadzenie do lecznictwa chinowca. Dokonali tego Indianie peruwiańscy obserwując, że chore na malarię pumy ogryzają korę z drzew chinowych. Pierwszą rozprawą o roślinach leczniczych, która dotrwała do naszych czasów, było dzieło Corpus Hippocraticum, jednego z największych myślicieli starożytnej Grecji, twórcy medycyny naukowej Hipokratesa (460 - 377 r. p. n. e.). Inną monumentalną pracę na temat roślin leczniczych napisał Grek Dioskorydes (I w. n. e.), uważany za ojca europejskiej farmacji. W swej pracy, wykorzystując doświadczenia medycyny egipskiej, a pośrednio sumeryjskiej, asyryjskiej i babilońskiej, zebrał wszystkie wiadomości o środkach leczniczych pochodzenia roślinnego jakie znane były w owym czasie. Opisał ponad 600 gatunków roślin. W medycynie starożytności czołową postacią był Klaudiusz Galen (130 - 210 r. n. e.), w swoich dziełach opisał on ponad 300 leków roślinnych. Galen, podobnie jak Dioskorydes, pozostał autorytetem w medycynie - a tym samym w zakresie leku roślinnego, aż do dziewiętnastego wieku. W okresie średniowiecza duża rola w leczeniu preparatami roślinnymi odegrały klasztory, które zajmowały się również uprawą ziół i sporządzaniem z nich prostych leków. Wielką postacią w historii leku roślinnego był szwajcarski lekarz Paracelsus (1483 - 1541). Szeroko stosował on doświadczenia medycyny ludowej. Uważał, że jeśli choroba wywodzi się z przyrody, to w przyrodzie, w najbliższym otoczeniu chorego, muszą również istnieć środki, mogące ją wyleczyć. Rozwój medycyny, farmacji i botaniki, jaki nastąpił w okresie odrodzenia, przyczynił się do rozwoju aptek wyposażonych w przepiękne ogrody zielarskie. Dokonane wtedy odkrycia geograficzne po-

zwoliły znacznie rozszerzyć liczbę stosowanych w lecznictwie roślin.

Nastąpił wiek dziewiętnasty, wiek wielkich odkryć naukowych i rewolucji technicznej, nastał czas niezwykłego rozwoju chemii. Dokonana przez Kolbego w 1874 r. chemiczna synteza kwasu salicylowego stała się przełomowym momentem w poglądach na temat źródła pozyskania surowców leczniczych. Od tej syntezy nastąpił lawinowy rozwój badań naukowych nad otrzymaniem nowych związków chemicznych o właściwościach leczniczych. W roku 1884 otrzymano antypirynę, w roku 1887 fenacetynę, a w roku 1898 anestetynę. Nowe sztuczne substancje - nie występujące w przyrodzie związki chemiczne, okazały się lekami działającymi silnie, szybko i skutecznie. Z uwagi na korzystne właściwości oraz łatwość wyjaśnienia mechanizmów ich działania zostały one szybko i bezkrytycznie zaakceptowane przez ówczesną medycynę. Rozpoczęła się era leków syntetycznych. Stosowany przez tysiąclecia lek roślinny został zepchnięty na margines lecznictwa. W tym czasie przewidywano nawet całkowite zaniechanie stosowania roślin leczniczych w terapii. Najpierw nastąpił okres stopniowego usuwania leków roślinnych z lekospisów, następnie z aptek, aż wreszcie z codziennej praktyki.

Trzeba przyznać, że leki roślinne tamtych czasów, przy prymitywnej technologii ich wytwarzania i tradycyjnej postaci, nie wytrzymały konkurencji z lekami syntetycznymi. Zmienność ich składu i siły działania były główną przyczyną niechęci lekarzy do ich stosowania. Odwrotnie zaś leki syntetyczne - substancje chemiczne o dokładnie opisanej strukturze i wybiórczym działaniu, stały się przedmiotem coraz większego zainteresowania lekarzy i pacjentów.

Po okresie ogromnego entuzjazmu dla leków syntetycznych zaczęły się ujawniać również ich ujemne właściwości. Coraz częściej stwierdzano, że leki syntetyczne mają wiele wad wyrażających się licznymi objawami niepożądanych, szczególnie depresyjnym wpływem na układ krwionośny oraz wysoką toksycznością wobec wątroby i nerek. Niebezpieczna okazała się również, powodowana przez nie, lekozależność. Te ujemne sku-

tki w połączeniu z obawą przed niebezpieczną chemizacją całego środowiska człowieka, spowodowały w ostatnich latach we wszystkich rozwiniętych krajach powolny zwrot ku lekowi naturalnemu. Wyrazem tego jest rosnąca z roku na rok liczba prac naukowych nad substancjami czynnymi i farmakologią roślin leczniczych, jak również rosnąca liczba nowoczesnych leków roślinnych na rynku farmaceutycznym.

Stosując w lecznictwie preparaty roślinne stale nurtowało ludzką ciekawość pytanie o istotę zawartych w nich substancji odpowiedzialnych za ich działanie lecznicze. Przez wieki uzyskanie odpowiedzi na to pytanie było niemożliwe. Dopiero nauka drugiej połowy XX wieku, dostarczając metod przy pomocy których można wyodrębnić z rośliny poszczególne substancje czynne, określić ich budowę chemiczną i sprawdzić działanie fizjologiczne na zwierzętach, pozwoliła na jednoznaczne wyjaśnienie podstawowego problemu ziółolecznictwa.

Jest sprawą oczywistą, że współczesna medycyna nie może zrezygnować z leków syntetycznych. Wobec wielu chorób, jak np. zapalenia płuc, gruźlicy, tyfusu, lek roślinny jest nieskuteczny. Pomocne są tu jedynie leki syntetyczne. Jednak po przezwyciężeniu kryzysu z powodzeniem może już być stosowana terapia uzupełniająca lekami roślinnymi. Podczas rekonwalescencji stosowanie leków syntetycznych powinno być całkowicie zaniechane, gdyż ich często wysoka toksyczność może spowodować nawet pogorszenie stanu zdrowia. Podczas rekonwalescencji wskazany jest jedynie lek roślinny.

W wielu chorobach o łagodnym przebiegu, lek roślinny w pełni może zastąpić w terapii lek syntetyczny. Może też być z powodzeniem stosowany w zwalczaniu przewlekłych chorób serca, układu krążenia i układu oddechowego oraz w zaburzeniach trawienia. Znaczną rolę może być jego rola w leczeniu, coraz powszechniejszych w naszym społeczeństwie, nerwicy.

W odróżnieniu od leków syntetycznych, które są substancjami sztucznymi, obcymi dla naszego organizmu, leki roślinne zawierają organiczne związki czynne, do których organizm jest przyzwyczajony od tysięcy lat. W roślinach znajdują się liczne związki zblizone budową chemiczną do związków występujących u ludzi. Są one dobrze tolerowane przez organizm. Z łatwo-

cią są też metabolizowane przez istniejące układy enzymatyczne i wykorzystywane jako pożyteczne składniki. Związki te po wprowadzeniu do organizmu przywracają naruszoną równowagę, mogą działać pobudzająco lub hamująco, zależnie od stanu czynnościowego chorých narządów.

Ważnym kierunkiem rozwoju leku roślinnego jest łączenie w jednym preparacie substancji leczniczych otrzymanych na drodze syntezy chemicznej oraz wyciągów roślinnych o ściśle określonej zawartości związków czynnych. Tego typu leki są od wielu już lat produkowane przez wiodące w Europie firmy farmaceutyczne (Rhône - Poulenc Rorer, Madaus) i cieszą się znacznym uznaniem świata lekarskiego. Polskim lekiem, otrzymywanym przez połączenie syntetycznych substancji chemicznych i wyciągów ziółowych, jest Dento-sept A - powszechnie stosowany w leczeniu chorób przebiega. Odkrycie w roślinach obecności związków immunostymulujących (pobudzających mechanizmy obronne organizmu) stało się nobilitacją leku roślinnego. Poznanie ich struktury oraz wpływu na układ immunologiczny człowieka pozwala zrozumieć znane od dawna spostrzeżenia, że szereg roślin odznacza się niezwykle skuteczną w leczeniu niektórych chorób, chociaż farmakologicznie nie można tego uzasadnić. Przykładem może tu być egzotyyczny aloes oraz babka lancetowata.

Postęp w zakresie chemii związków naturalnych, znajomość działania farmakologicznego wielu grup substancji występujących w roślinach, wprowadzenie nowych postaci leków roślinnych i ich standaryzacja sprawiają, że w ostatnich latach zwiększa się zainteresowanie ziółolecznictwem. W wyniku wszechstronnych badań nad roślinami leczniczymi - nad ich chemizmem i mechanizmami działania leczniczego, lek roślinny znów znalazł należne mu miejsce w medycynie.

dr Jerzy Jambor

Cegielki wylosowane

Zarząd Fundacji Ochrony Zdrowia informuje, że 18 maja br. odbyło się losowanie cegiełek serii "C". Wylosowano następujące nu-

mery: 141 - 1 mln zł, 899 - 0,5 mln zł, 871 - 0,5 mln zł. Wylosowane nagrody są do odebrania w siedzibie Zarządu (PP "Jaroma").

DIETA

Mimo kalendarzowej wiosny na dworze mamy lato, które zaskoczyło niejednego z nas. Nie zdążyłeś zrzucić zbędnych kilogramów, które tak skrzętnie zbierałeś zimą, stajesz na wadze i... No właśnie, czy rzeczywiście za dużo ważysz?

Dietetycy stosują prosty sposób wyliczeń. Należy rozwiązać równanie: od wzrostu odejmujemy 100, a następnie od tego odejmujemy różnicę wzrostu i 150 podzieloną przez 2,5 w przypadku kobiet, a przez 4 w przypadku mężczyzn. Na przykład przy wzroście 165 cm obliczenia wyglądają tak: $(165 - 100) - [(165 - 150) \cdot 2,5] = 65 - 6 = 59 \text{ kg}$. (Dopuszcza się tolerancję w granicach 10%). Jeśli więc ważysz tyle ile powinien, to nie zdręczaj się odchudzaniem. **Każda dieta to "rewolucja" w komórkach.** Nasz organizm niestety nie potrafi rozróżnić czy stosujemy dietę, czy po prostu źle się odżywiamy. A trzeba wiedzieć, że **dzienna norma kaloryczna nie może być mniejsza niż 800 - 1000 kalorii, gdyż w innym razie mogą występować poważne niedobory składników budulcowych. Nigdy nie można omijać w jadłospisie protein, wapna i soli mineralnych (sodu, potasu, magnezu, żelaza) oraz witamin i mikroelementów.**

Kiedy już zaczynamy się "odchudzać" nasz organizm zaczyna się bronić - najpierw wykorzystuje zapasy węglowodanów w wątrobie i mięśniach, dzięki czemu organizm się odwadnia i traci pierwsze kilogramy. Jednak o wiele trudniej jest osiągnąć cel diety, czyli stracić nadmiar tłuszczu z komórek bez uszczerbku dla mięśni i kości oraz bez odwodnienia organizmu.

A oto podstawowe zasady obowiązujące przy diecie odchudzającej:

- * **Użyj z jadłospisu produkty energetyczne, które organizm przetwarza na tkankę tłuszczową: cukry, węglowodany, tłuszcze.** Zapomnij więc o słodczykach, przestań smażyć na patelni, a wybieraj raczej potrawy gotowane...

- * **Jedz to, co harmonijnie buduje nasze ciało, czyli produkty zawierające proteiny, witaminy, wapno, sole mineralne:** owoce, warzywa, jarminy, chude przetwory mleczne.

- * **Pij 1,5 litra niesłodzonych płynów dziennie.** Najlepiej niegazowaną wodę mineralną; herbatę i kawę pij w małych ilościach. Jeśli pijesz kawę, to niech będzie ona

bezkofeinowa, a jeśli herbatę, to zielową.

- * **Nie omijaj żadnego posiłku, jedz często ale mało i zawsze o połowę tego, na co masz ochotę.** I pamiętaj - nie spiesz się przy jedzeniu - gryz wszystko bardzo dokładnie i delektuj się smakiem. Do potraw używaj możliwie mało soli - sól ma właściwości rakotwórcze, a poza tym sprzyja tyciu.

- * **Jeśli chcesz schudnąć musisz się ruszać!** Dużo spaceruj i ćwicz,

uprawiaj aerobik, jogging, albo jeszcze lepiej jazdę na rowerze, która usprawnia nasz układ krążenia i oddychania, gimnastykuje nogi i grzbiet. Jeśli jesteś zbyt leniwy uprawiaj ćwiczenia izometryczne, które stały się bardzo popularne na całym świecie. Są one bardzo proste, polegają na maksymalnym napinaniu wybranych partii ciała na ok. 6 sekund, a następnie na ich rozluźnianiu - każde ćwiczenie powtarza się 10 razy. W ten sposób można ćwiczyć brzuch, uda, łydki, ramiona, biust i pośladki. W dodatku można je wykonywać wszędzie! Nie wolno tylko w ich trakcie wstrzymywać oddechu.

Stosując dietę i podporządkowując się tym zasadom możemy szanse zrzucić "co nieco". Ale niestety wiele osób cierpiących na otyłość nie może sobie poradzić z nadwagą. Wynika to z zaburzeń w gospodarce wodno - proteinowej naszego organizmu. Najczęściej spotykanymi przyczynami otyłości są: predyspozycje dziedziczne, zaburzenia hormonalne (tarczyca, nadnercza), zakłócenia w układzie limfatycznym powodujące niedostateczne spalanie protein. W tym wypadku diety może ustalać jedynie lekarz.

Odcudzanie jest trudne, gdyż wymaga rezygnacji i dyscypliny. Jednak dobra dieta może stać się znośna, gdy traktuje się ją np. jako swoje hobby. Tylko nie wolno na samym początku zbyt wiele wymagać.

opr. Agnieszka Pilarczyk

L-4 od lekarzy praktykujących prywatnie

Orzeczenia o czasowej niezdolności do pracy oraz orzeczenia stwierdzające przewidywaną datę porodu lub datę odbytego porodu mogą od 27 maja br. wydawać również prywatnie praktykujący lekarze.

Abby mieć prawo wystawiania pacjentom zwolnień z pracy na typowym druku, zwanym potocznie "L-4", prywatnie praktykujący lekarze i lekarze dentyści muszą złożyć oświadczenie we właściwym oddziale ZUS-u, że zobowiązują się do przestrzegania przepisów rozporządzenia w sprawie orzekania o czasowej niezdolności do pracy. Lekarze zamierzający korzystać z nowych uprawnień zostali zobligowani do prowadzenia wymaganej dokumentacji wydawanych orzeczeń i do udostępniania jej lekarzom kontroli nad orzecznictwem lekarskim.

Prywatnie praktykujący lekarze będą mogli również wydawać zwolnienia z powodu konieczności osobistego sprawowania przez zgłaszającego się pracownika opieki nad chorym członkiem rodziny.

Zainteresowanych szczegółami odsyłamy do treści rozporządzenia Ministra Zdrowia i Opieki Społecz-

nej z dnia 21 kwietnia 1993 r. w sprawie orzekania o czasowej niezdolności do pracy (Dz.U. 1993, Nr 38, poz.171).

Rozporządzenie ministra zdrowia pozwalające lekarzom praktykującym prywatnie na wystawianie zwolnień na formularzach L-4 jest oczywistym usprawnieniem leżącym w interesie pacjentów.

Dotychczas lekarze z prywatnych gabinetów pisywali liściki do lekarzy zakładowych. Liścik znosił pacjent i otrzymywał zwykle należny mu L-4. Bywało jednak, że działający prywatnie lekarz nie wzbudzał respektu lub sympatii u swego kolegi - lekarza zakładowego i wówczas zdezorientowany pacjent był odsyłany z kwikiem.

Zmieniona sytuacja prawna zwiększa obowiązki oraz odpowiedzialność lekarzy praktykujących prywatnie. Lekarz jest jednak dla pacjenta - obojętnie czy wykorzystuje swoje kwalifikacje w publicznym zakładzie opieki zdrowotnej czy w prywatnym gabinecie. Dobrze więc, że po kilkudziesięciu latach namysłu Ministerstwo Zdrowia zaakceptowało taki punkt widzenia. (buz)

Schudnij

Każdy marzy o idealnej, wysportowanej sylwetce, nie zawsze jednak zdajemy sobie sprawę, że rzadko piękna figura jest darem natury, częściej to rezultat starań właściciela. Nie zawsze też pamiętamy, że sam ideał jest zmienny - średniowiecze zachwycało się drobnymi kobietami, najlepiej o wadze 45 kg, a tymczasem wiek VIII adorał kobiety o wadze 72 kg wagi, 100 cm w biodrach i 72 cm w talii.

Dziś nie mamy co marzyć o powrocie "rubensowskich" kształtów - wiek XX jest wiekiem sportu i zdrowego ciała. Nie znaczy to jednak, że jesteśmy szczupli i wysportowani. Zazwyczaj spędzamy południową rozpracz wygodnie w fotelu i pogryzamy ciasteczka, oglądając telewizję. A tam reklamy środków odchudzających kuszą osiągnięciem wspaniałej sylwetki bez minimum wysiłku. Biegniemy zatem do apteki, by później znów usiąść przed telewizorem, chrupać paluszki i popijać "odżywczy koktajl" z przerwą na "normalny obiad".

No cóż, nie z tego. Przedzaj od nadwagi zmniejsza się nasz portfel - opakowanie "cudownego" środka kosztuje ponad 100.000: "Kilo Nit" - 126.000 zł, "Ultra Vit" - 124.000, "Reduzyń" - 167.000, "Slim Fast" - 125.000, a "Redusan" - 200.000. Musimy też wyrzucić się fotela i paluszków: większość procentów zaleca przy stosowaniu swego środka specjalną dietę - bezwzględnie odstawić słodycze i cukru, ograniczenie produktów wysokokalorycznych na rzecz warzyw i owoców - a niektórzy nawet podają przykładowe jadłospisy dnia (tj. jak wygląda "normalny obiad"). Sami też stwierdzają, że środki te zapobiegają głównie podjadaniu między posiłkami, co w znacznej mierze powoduje otyłość. Bardzo często tym wskazówkom towarzyszy zalecenie ruchu na wolnym powietrzu - spacer, pływanie, jazda na rowerze

itd. Najogólniej mówiąc, są to podstawy racjonalnego odżywiania przede wszystkim zalecanego przez lekarzy oraz parę psychologicznych "sztuczek" na oszukanie głodu, zatem utrata nadwagi nie zależy w całości od preparatu.

Najbardziej rygorystyczny jest "Total Fast" - 2,3 litry specjalnego napoju przygotowanego z dodatkiem "Total Fastu" ma zastąpić całkowicie pożywienie przez półtora tygodnia. No cóż, jak stwierdziła jedna z farmaceutek, to środek dla osób "super zdrowych".

Ogromnym problemem jest przede wszystkim bezpieczeństwo tych środków. Na niektórych ulotkach podano pewne przeciwwskazania (np. ciąża, karmienie, choroby serca, nerek, wątroby), a także zalecono konsultację z lekarzem. Jak się okazuje, większość lekarzy podchodzi do tych specyfików sceptycznie i odradza ich stosowanie. Jak stwierdził dr Roman Owczarek, żadne środki nie są na tyle dobre, żeby nie miały skutków ubocznych. Dawniej stosowane środki "Terona" i "Mazindol" zmniejszające łaknienie wywoływały ogromną ilość skutków ubocznych. Na ulotkach nowych środków nie ma mowy o negatywnym działaniu. Czyżby medycyna stała się aż tak doskonała? Poza tym bardzo niewiele środków posiada atest MZIOS, a i tak używać je mogą tylko osoby bez żadnych dolegliwości, by nie uszkodzić wątroby, żołądka czy jelit. Podobnie dr Lisiecka zaleca tylko zmniejszenie liczby spożywanych kalorii oraz ruch. Jak twierdzi, mimo wszystko nie znamy jeszcze do końca drogi i pełnych skutków tabletki w organizmie. Podobny problem był kiedyś ze środkami antykoncepcyjnymi - tylko jedna, mała globalna mogła wyrządzić w organizmie ogromne szkody.

Może zatem warto poprzestać na dłuższych, ale pewniejszych sposobach naturalnych i zamiast wydawać pieniądze na drogie preparaty pobiegać z psem w parku?

Iwona Kasprzak

Czym jest stres i co powoduje?

1. Stres jest reakcją na pewien bodziec. Nasze ciało, nasza psychika, nasze zmysły wciąż odbierają różne sygnały, informacje z zewnątrz. Nie możemy się bez nich obyć - są nam potrzebne do normalnego funkcjonowania w życiu. Lecz pewne bodźce mogą wywoływać stres przez to, że: a) stają się zbyt silne (np. za głośna muzyka), b) zbyt długo na nas działają (np. żrzedzenie), c) nie są przez nas akceptowane (np. utrata czegoś).

2. Reakcja stresowa ma charakter zarówno psychiczny jak i fizjologiczny (dotyczący ciała). Reakcja psychiczna oraz reakcja z ciała (hormony, układ nerwowy) są ze sobą ściśle powiązane i wzajemnie na siebie oddziałują.

3. Jest bardzo wiele odpowiedzi organizmu na stres, występują one w zespołach i składają się na reakcję stresową, często typową dla danej osoby (lęk, zaburzenia snu, kłopoty z wypróżnianiem się, drażliwość, szybkie bicie serca, pocenie się, depresja i inne).

4. Stresor to bodziec wywołujący reakcję stresową. Są bodźce, które mogą niezależnie od nas wywoływać reakcję stresową (np. hałas, zimno, głód i inne). Zasadniczo jednak to my sami nadajemy bodźcom znaczenia. Nasza interpretacja powoduje, że jakiś bodziec staje się stresorem. Sami więc jesteśmy w zasadzie odpowiedzialni za stres. Stąd też wypływa wniosek, że od nas zależy zminimalizowanie negatywnych skutków stresu. Np. możemy błędnie interpretować zachowanie znajomego, który nas zaczął unikać. Może nie jest wcale obrażony, tylko sam ma kłopoty, być może też nadajemy zbyt duże znaczenie tej znajomości?

5. Przewlekłe występowanie reakcji stresowej może doprowadzić do przetrwałych (występujących również bez stresora) dolegliwości psychicznych (lęk, nadmierne pobudzenie, depresja) oraz zaburzeń a nawet uszkodzeń narządów ciała (choroba wrzodowa żołądka i dwunastnicy, choroby układu krążenia, różne choroby skóry, bóle wywołane napięciem mięśni i inne).

6. Stres posiada też aspekty pozytywne. Twórca pojęcia stres wy różnił stres konstruktywny i stres destruktywny. Stres, jeśli nie jest nadmierny, powoduje pobudzenie aktywności, może mieć znaczną siłę motywującą, po przekroczeniu pewnej granicy staje się on jednak destruktywny. To o nim myślimy mówiąc o potocznym stresie.

7. Leczeniem zmian, które wywołal przewlekły stres (wrzody, migreny) powinien się zająć lekarz, jednak o opanowaniu reakcji stresowej może pomóc psychoterapeuta, doradca, fizykoterapeuta.

8. Wbrew pozorom nawet pozytywne zmiany w naszym życiu mogą wywołać nadmierny stres. Ślub, awans, przeprowadzka - w powiązaniu z naszymi nieświadomymi napięciami, mogą być powodem nadmiernej mobilizacji organizmu, a co za tym idzie - stresu.

P. Jerzycki

Jak można samemu łagodzić stres?

Celowo nie piszę o walce ze stresem, ani o unikaniu stresu, gdyż ani jedno ani drugie nie ma sensu. Walka ze stresem przypomina walkę z rzeką, zresztą prawie nigdy, tak naprawdę, nie uświadamiamy sobie kiedy rozpoczyna się cierpienie związane ze stresem. Odczuwamy dopiero najczęściej skutki długotrwałego działania. Nadto przyczyny stresu są na ogół złożone i często trudne (szczególnie w przewlekłym jego działaniu) do uchwycenia. Mówi się, że jeśli nie możesz kogoś pokonać to powinienes się do niego przyłączyć. Podobnie stres okiełznany może być motorem naszej aktywności. Wspomnieliśmy poprzednio o roli jaką odgrywa w reakcji stresowej nasze nastawienie, nasza interpretacja otaczającej nas rzeczywistości (w szczególności bodźców, które do nas docierają). Otóż jeśli niepowodzenie będziemy traktować jako naukę, a nie jako katastrofę, jeśli nie będziemy się czuli winni temu, a przyznajemy sobie prawo do bycia niedoskonałym, wtedy możemy liczyć, że stres wykorzystamy konstruktywnie.

Na stres narażeni są najbardziej ludzie przebojowi, aktywni, oni też wykorzystują go jako napęd do działania. Unikanie stresu i dążenie do bycia nań niepodatnym jest naprawdę ucieczką od rzeczywistości. Przyjmowanie świata takim jakim jest, bez fałszywej, wzmagającej stres interpretacji, jest prawdziwie zdrową postawą.

Najbardziej podatny na stres jest noworodek - jest delikatny, miękki, łatwo go urazić. Potem człowiek coraz bardziej uodpornia się na różne bodźce, coraz bardziej twarde, coraz mniej cieszy go życie, coraz bardziej tępieje jego zdolność do odkrywania uroków życia, aż w końcu ostatecznie uodpornia się na stres, umie go całkowicie unikać, twarde jest ostatecznie - jest martwy. Nic więc dziwnego, że nie jestem zwolennikiem ostatecznego rozwiązania kwestii stresu.

Cóż więc robić? Jak nie poddawać się "fałszywej, wzmagającej stres, interpretacji" otoczenia? Przede wszystkim musimy sobie zdać sprawę z tego, że wiele z naszych niepowodzeń i cierpień powodujemy sami - negatywnym myśleniem na swój temat. Podlegamy różnym nieracjonalnym zakazom i nakazom, hołdujemy przeróżnym przesądom. "Nikt mnie nie lubi". "Nigdy się tego nie nauczę". "Mężczyzna nigdy nie płacze". "Starsi zawsze mają rację". "Liczy się tylko doskonałość". "Trzeba zawsze ustępować innym". Tego typu destrukcyjne teksty - często nie uświadamiane, a wpojone nam w dzieciństwie, działają zwykle jak samosprawdzająca się przepowiednia. Jeśli przyjmujemy świadomą postawę typu: "mam prawo dbać o swoje interesy", "mam prawo popełniać błędy", "potrafię, jeśli

tylko będę chciał", wtedy stres może stać się naszym sprzymierzeńcem.

Ważne jest też przeprowadzenie analizy naszej postawy życiowej. Spróbujmy odpowiedzieć sobie na pytanie: czy cały ten bagaż, który dźwigasz na swoich barkach, należy do Ciebie? Czy nie ponosisz odpowiedzialności za kogoś innego? Jeśli tak, to oddaj cesarzowi co cesarskie! Nasza postawa waha się często między biegunowymi zachowaniami: uległością i agresją wobec innych. A w związku z tym między poczuciem winy i poczuciem krzywdy. "Dbać o swoje interesy i swoją godność (a więc być sobą, nie krzywdząc innych)" to najlepsza recepta na profilaktykę nadmiernego stresu. Tego typu postawa i tego typu zachowania nazywają się **asertywnymi**. Są one wyczuwalne, a zajmują się tym wyspecjalizowani trenerzy asertywności.

Chcę również wspomnieć o tym, że niebagatelny wpływ na powstawanie nadmiernego stresu ma to, co spożywamy. Nie wdaję się w szczegóły podam jedynie, że niezwykle korzystnie działa dieta makrobiotyczna. Zanim ją zastosujemy musimy jednak rozważyć: czy stres związany ze zmianą sposobu odżywiania nie będzie dla nas większy niż ewentualne korzyści z diety. A co robić, kiedy już jesteśmy "zestresowani"? Nieocenne usługi oddaje relaksacja i jej wyższa forma: medytacja. Jest sporo dostępnej literatury na ten temat. Ważna jest tu najbardziej **systematyczność** ćwiczeń (choćby 10 minut dziennie, ale regularnie) oraz niezrażanie się brakiem natychmiastowego sukcesu (potrzeba często kilku tygodni na poprawne opanowanie tych technik).

Nie sposób nie wspomnieć o ruchu jako niezwykle istotnym czynnikiem łagodzącym nadmierną reakcję stresową (chodzi o rozciąganie i kurczenie największej liczby mięśni). Stres jest mobilizacją organizmu: powoduje napięcie mięśni, często zdarza się, że zaciskamy pięści, szczęki, mamy napięte mięśnie nóg. Te napięcia pozostają, zostawiają "pamięć ciała" po nieprzyjemnych doznaniach. Jogging, pływanie, fizykoterapia, także masaż i różne terapie nastawione na "pracę z ciałem" oczyszczają nasze ciało z niepotrzebnego balastu.

Na koniec kilka rad dla zestresowanych:

1. Zmieniaj swoją codzienną rutynę tak często jak możesz.
2. Naucz się znajdować różnicę między narzekaniem, które przynosi ulgę, a narzekaniem, które wzmacnia negatywny stres.
3. W drodze do domu skup się na tym co dobrego przydało by Ci się w ciągu dnia.
4. Zastanów się czasami nad pytaniem: czy to jest rzeczywiście mój problem?
5. Bądź dla siebie łagodny!

Paweł Jerzycki

Test Na Twoją wiedzę o stresie

Jeśli z czymś sobie nie radzimy to często powodem bywa nieznajomość natury problemu. Ten test pozwoli Ci zorientować się w swojej wiedzy o stresie i ocenić ją w dwunasto stopniowej skali. Zapoznaj się z ośmioma poniżej zamieszczonymi twierdzeniami i oceń każde z nich czy: A - jest prawdziwe, B - częściowo prawdziwe, C - fałszywe. Na końcu podana jest punktacja. Oceń swoją wiedzę powtórnie, po przeczytaniu poniższych artykułów.

1. Wszystkie objawy stresu są w mojej psychice, dlatego nie mogą zaszkodzić mojemu zdrowiu.
2. Tylko słabi ludzie cierpią wskutek stresu.
3. Nikt nie jest odpowiedzialny za stres w swoim życiu.
4. Nie jest trudno rozpoznać kiedy

zaczyna się cierpieć z powodu stresu.

5. Łatwo można ustalić przyczyny nadmiernego stresu.

6. Wszyscy reagują w ten sam sposób na stres.

7. Ludzie nie radzą sobie ze stresem z powodu braku czasu. Wystarczy usiąść i zrelaksować się.

8. Zdrowie psychiczne polega na tym, że nie jest się w ogóle podatnym na stres.

Punktacja: (im wyższa - tym więcej wiesz o stresie)

- 1: A - 0 pkt., B - 0 pkt., C - 2 pkt., 2: A - 0 pkt., B - 0 pkt., C - 2 pkt., 3: A - 0 pkt., B - 1 pkt., C - 0 pkt., 4: A - 0 pkt., B - 1 pkt., C - 0 pkt., 5: A - 0 pkt., B - 1 pkt., C - 0 pkt., 6: A - 0 pkt., B - 0 pkt., C - 2 pkt., 7: A - 0 pkt., B - 1 pkt., C - 0 pkt., 8: A - 0 pkt., B - 0 pkt., C - 2 pkt.,

Zakłady Zielarskie Herbapol w Kłęce Spółka Akcyjna

63-040 Nowe Miasto nad Wartą
tel./fax Środa Wielkopolska (0665) 536-11
tel.: Nowe Miasto 8, 25, 70 tlx: 0412207 przz pl

WYKAZ LEKÓW ROŚLINNYCH

Artecholn	- złożony wyciąg ziołowy o działaniu żółciotwórczym i żółciopędnym, zalecany w chorobach wątroby i dróg żółciowych
Azalan	- wyciąg z rumianku o działaniu przeciwzapalnym, zalecany w stanach zapalnych przewodu pokarmowego, błon śluzowych i skóry
Bioestymina	- wyciąg z liści aloesu w iniekcjach o działaniu immunostymulującym, zalecany w zmniejszonej odporności organizmu
Bioaron	- syrop aloesowo-aroniowy o działaniu immunostymulującym i ogólnie wzmacniającym, zalecany w zmniejszonej odporności na infekcje u dzieci
Bioaron C	- syrop aloesowo-aroniowy z witaminą C
Cravisol	- złożony wyciąg ziołowy, zalecany w chorobie nadciśnieniowej na tle nerwicowym oraz chorobach serca i układu krążenia
Dentosept	- złożony wyciąg ziołowy o działaniu ściągającym, przeciwzapalnym i antyseptycznym, zalecany w paradentozie oraz stanach zapalnych jamy ustnej i gardła
Dentosept A	- zagęszczony wyciąg ziołowy o działaniu miejscowo znieczulającym, przeciwzapalnym i antyseptycznym, szczególnie zalecany w paradentozie
Enterosol	- złożony wyciąg ziołowy o działaniu przeciwzapalnym i antyseptycznym, zalecany w stanach zapalnych przewodu pokarmowego
Extractum Thymi fluidum	- wyciąg z ziela tymianku o działaniu bakteriobójczym i wykrztuśnym, zalecany w nieżytach górnych dróg oddechowych
Hemorigea	- wyciąg ze świeżego ziela przymiotna kanadyjskiego o działaniu przeciwkrwotocznym, zalecany szczególnie w krwawieniach z narządów rodnych
Intractum Abrotani	- wyciąg ze świeżego ziela bylicy bożego drzewka o działaniu żółciotwórczym i żółciopędnym, zalecany w schorzeniach dróg żółciowych
Intractum Crataegi	- wyciąg ze świeżych kwiatostanów głogu o działaniu przeciwskurczowym na naczynia wieńcowe serca, zalecany w przewlekłej niewydolności wieńcowej
Intractum Hippocastani	- wyciąg z niedojrzałych owoców kaszankowca działający uszczelniająco na ściany naczyń krwionośnych, zalecany w szczególności w owrzodzeniach żyłaków i żyłach odbytu
Intractum Hyperici	- wyciąg ze świeżego ziela dziurawca, zalecany w schorzeniach wątroby, stanach zapalnych żołądka, jelit i dróg żółciowych
Intractum Melissae	- wyciąg ze świeżego ziela melisy działający uspokajająco, zalecany w stanach ogólnego pobudzenia nerwowego, trudności w zasypianiu i nerwicach wegetatywnych
Intractum Valerianae	- wyciąg ze świeżych korzeni kozłka o działaniu uspokajającym, zalecany w stanach ogólnego pobudzenia nerwowego
Intractum Visci	- wyciąg ze świeżego ziela jemioli, zalecany w chorobie nadciśnieniowej
Mel Aloe cum Aroniae	- miód aloesowy z aronią o działaniu ogólnie wzmacniającym, zalecany w zmniejszonej odporności na infekcje oraz wyczerpaniu i osłabieniu organizmu
Oleum Bardanae	- olejek lopianowy do stosowania zewnętrznego, zalecany w leczeniu przewlekłych schorzeń skóry
Oleum Calendulae	- olejek nagielkowy do stosowania zewnętrznego, zalecany w schorzeniach i uszkodzeniach skóry
Oleum Ricini	- olej z nasion rącznika o działaniu przeczyszczającym
Perfocrat	- złożony wyciąg ziołowy, zalecany w chorobach serca i układu krążenia oraz depresjach i zaburzeniach okresu przekwitania
Rutisol	- wyciąg z ziela gryki działający uszczelniająco na naczynia krwionośne, zalecany w uszkodzeniach naczyń włosowatych
Silymarosol	- wyciąg z owoców ostropestu plamistego działający odtruwająco i regenerująco na tkankę wątroby, zalecany w toksycznych uszkodzeniach wątroby
Succus Bardanae	- sok z korzeni lopianu o działaniu odtruwającym, zalecany w zaburzeniach przemiany materii
Succus Betulae	- sok z liści brzozy pobudzający filtrację w kłębkach nerkowych, zalecany w przewlekłych schorzeniach nerek
Succus Echinacea	- sok z ziela jeżówki purpurowej, o działaniu immunostymulującym, zalecany w profilaktyce i leczeniu infekcji bakteryjnych oraz wirusowych
Succus Farfarae	- sok z kwiatów i liści podbiła o działaniu wykrztuśnym, zalecany w przewlekłych nieżytach górnych dróg oddechowych
Succus Hyperici	- sok z ziela dziurawca, zalecany w osłabieniu czynności wątroby oraz nieżytach przewodu pokarmowego
Succus Millefolii	- sok z ziela krwawnika, zalecany w nieżytach i stanach zapalnych przewodu pokarmowego, zwłaszcza gdy towarzyszą im drobne krwawienia
Succus Plantaginis	- sok z ziela babki lancetowatej działający wykrztuśno i rozkurczowo na mięśnie gładkie górnych dróg oddechowych oraz przeciwzapalnie na błony śluzowe, zalecany szczególnie w schorzeniach górnych dróg oddechowych u dzieci
Succus Taraxaci	- sok z korzeni mniszka, pobudzający czynności wątroby i wydzielanie soku żołądkowego, zalecany w niestrawności i braku łaknienia
Succus Urticae	- sok z ziela pokrzywy o działaniu ogólnie odtruwającym remineralizującym, zalecany w zaburzeniach przemiany materii zwłaszcza na tle niedoboru mikroelementów, początkowym okresie cukrzycy oraz chorobie reumatycznej
Tinctura Calendulae	- nalewka z koszyczków nagietka o działaniu przeciwzapalnym, bakteriobójczym oraz regenerującym błony śluzowe i skórę; doustnie zalecana w stanach zapalnych przewodu pokarmowego, chorobie wrzodowej oraz zaburzeniach miesiączkowania; zewnętrznie w zapaleniach błon śluzowych oraz uszkodzeniach skóry
Tinctura Cynarae	- nalewka z ziela karczochów o działaniu przeciwmiażdżycowym, żółciotwórczym i żółciopędnym i ochronnym na wątrobę, zalecana w miażdżycy, zaburzeniach przemiany tłuszczowej, schorzeniach wątroby, pomocniczo w cukrzycy i niewydolności nerek
Tinctura Ginkgo bilobae	- nalewka z liści miłorzębu japońskiego, zalecana w zaburzeniach krążenia obwodowego i mózgowego krwi
Tinctura Hyperici	- nalewka z ziela dziurawca, zalecana w zaburzeniach równowagi nerwowej oraz nieżytach przewodu pokarmowego
Tinctura Salviae	- nalewka z ziela szalwii do stosowania zewnętrznego, zalecana w stanach zapalnych jamy ustnej i gardła

Sport szkolny

* W dniu 20 maja br. odbyły się mistrzostwa rejonu w indywidualnej lekkoatletyce szkół podstawowych. Wybrano reprezentantów naszego regionu na finał wojewódzki, który rozegrany zostanie 15 czerwca w Kaliszu (z Żerkowa, Kotlina i SP Nr 5 w Jarocinie).

* W dniu 21 maja br. rozegrano mistrzostwa rejonu w wieloboju sprawnościowym chłopców z kl. VI. Zawody wygrała SP Nr 5 z Jarocina, przed szkołą nr 1 i szkołą podstawową z Żerkowa. Startowały reprezentacje 7 szkół.

* W dniu 19 i 21 maja br. rozegrano w Kotlinie dwa turnieje półfinałowe w piłce ręcznej dziewcząt i chłopców. W turnieju dziewcząt żadna z drużyn przyjezdnych nie stawiała się i awans do finału w Koźminie uzyskała szkoła z Kotliny. Chłopcy z Kotliny sprawili miłą niespodziankę, wygrywając pewnie z silnymi zespołami z Kępna i Ostrowa, znajdując się także w finale mistrzostw województwa.

* W dniu 24 maja na stadionie "Calisii" w Kaliszu odbył się finał wojewódzki w czwórboju lekkoatletycznym dziewcząt i sztafet olimpijskich. Startowało 12 najlepszych szkół podstawowych. Zawody wygrały szkoły kaliskie, a brązowy medal wywalczyła szkoła z Żerkowa. Szkoła z Kotliny zajęła piąte miejsce. Sztafetę olimpijską wygrała szkoła z Niedźwiedzka, a trzecie miejsce zajęła szkoła z Żerkowa, czwarte szkoła nr 5 z Jarocina.

* W dniu 25 maja br. rywalizowali w Kaliszu w czwórboju w finale wojewódzkim chłopcy. Startowało 13 wy-

równanych zespołów - różnice punktowe były minimalne. Przy dyskusyjnych werdyktach sędziów pierwsze miejsce wywalczyła szkoła nr 18 z Kalisza, przed Żerkowem, siódmą lokatę zajęła szkoła z Kotliny, ósmą - szkoła nr 5 z Jarocina.

* W dniu 25 maja br. rozegrano na stadionie miejskim w Jarocinie mistrzostwa rejonu w wieloboju sprawnościowym dziewcząt kl. VI. Startowały 10-osobowe reprezentacje z 7 szkół. Wygrała szkoła z Żerkowa przed jarocińską "piątką" i szkołą z Kotliny. Najlepszy wynik indywidualny uzyskała Edyta Imańczak z Kotliny.

* W dniu 21 maja w Jarocinie rozegrano półfinał wojewódzki w piłce nożnej chłopców kl. VIII w ramach wojewódzkiego Igrzysk Młodzieży Szkolnej. Uczestniczyli w nim szkoły z Kalisza, Ostrowa i Żerkowa. Po ciekawych i emocjonujących meczach awans do finału wywalczyli piłkarze z Żerkowa.

* W dniu 28 maja br. w Jankowie Przygodzkim odbył się półfinałowy turniej IX edycji "Piłkarska kadra cze-ka". Spośród czterech zespołów awans do finałów, które odbędą się 4 czerwca w Sycowie, wywalczyli piłkarze z Kotliny.

* W dniu 29 maja br. w Ostrowie Wlkp., wokół stadionu "Stali" Ostrow, odbyły się VIII sztafetowe biegi przełajowe o "Puchar Klubu Olimpijczyka" przy SP Nr 5 w Ostrowie. Startowały reprezentacje 11 szkół propagujące bieganie przełajowe. Zwyciężyła szkoła z Żerkowa, przed SP Nr 12 z Kalisza i szkołą z Kotliny. (wsw).

Piłka nożna

"Polonia" Kępno "urwała" punkt "Victorii" Jarocin, remisując 1 : 1 (bramka M. Czajki). Zaskoczeniem dla gospodarzy była wizyta przedstawicieli zespołu z Wielunia w szatni gospodarzy - "Polonii" - o czym rozmawiano, można się tylko domyślać. Zawodnicy z Kępna w każdym razie walczyli o każdą piłkę nie przebiegając w środkach, a sędziowie (z Ostrowa Wlkp.) reagowali różnie.

W dniu 6 czerwca br. o godz. 11.00 "Victoria" podejmować będzie "Piast" Błaszki - zapowiada się bardzo ciekawy mecz. Natomiast w dniu 29 maja br. juniorzy podejmowali "Pogoń" Skalmierzyce, odnosząc zdecydowane zwycięstwo 4 : 0 (bramki: B. Świdzki, G. Idzikowski, K. Kopaczewski, S. Waszkiewicz). W dniu 5 czerwca br. o godz. 17.00 rozegrają oni w Jarocinie ostatni mecz ze "Stalą" Pleszew. Kibice, wierni jarocińskim zdaniom, z pewnością nie zawiodą. (rak).

W dniu 30 maja br. "Solidarność" Radlin gościła u "Calisii" Kalisz, przegrywając 2 : 1 (bramka R. Skupin). Radliniacy stracili pierwsze miejsce w tabeli. W dniu 6 czerwca podejmować będą "Raszkowiankę" Raszków. Początek meczu o godz. 16.00. Serdecznie zapraszamy!

„Ludowiec” po raz trzynasty

W ubiegłą sobotę i niedzielę w ramach obchodów Wojewódzkiego Święta Ludowego w Jarocinie, odbył się po raz trzynasty rajd samochodowy „Ludowiec”. Zwycięzami tegorocznej edycji imprezy zostali Zbigniew Janicki i Maciej Garsztka z Jarocina.

Rajd rozpoczął się jazdą sprawnościową w parku w Jarocinie. Następnie załogi wyjechały na trasę I etapu długości 64 km z metą w osrodku wypoczynkowym w Ostrowie koło Książa Wlkp. Tego samego dnia po kolacji zawodnicy rozwiązywali testy z bezpieczeństwa ruchu drogowego i znajomości województwa kaliskiego. Drugi etap z Ostrowieckiego do Jarocina rozegrano w niedzielę w godzinach popołudniowych. Jego metę ustykuowano w parku w Jarocinie.

W klasyfikacji ogólnej pierwsze trzy miejsca zajęli: Zbigniew Janicki - Maciej Garsztka, Dariusz Jańczak - Natasa Dziedzic (jedyna załoga mieszana), Jan Maciejowski - Czesław Jakrzewski. Zwycięskie załogi otrzymały puchary i nagrody w postaci sprzętu turystycznego. Puchar otrzymała również najlepsza załoga w jeździe sprawnościowej Wojciech Wiła i Krzysztof Kaczmarek.

W rajdzie uczestniczyło 11 załóg. Do mety dojechało 10 samochodów. Niestety "trzynastka" okazała się pechowa dla organizatorów imprezy, którzy popełnili błąd w planach trasy przekazanych zawodnikom. Związany z tą pomyłką protest kilku załóg spowodował zmianę ostatecznej klasyfikacji. (rk)

W związku z nieporozumieniami dotyczącymi publikacji o wysokości zarobków burmistrzów i wójtów proszę o podanie w "Gazecie Jarocińskiej" mojej aktualnej pensji miesięcznej. Łącznie z dodatkami stanowi ona netto kwotę 5,6 mln zł. burmistrz Miasta i Gminy Żerków Janusz Jajczyk

SALON KOSMETYCZNO-FRYZJERSKI "STYL" URSZULA WIDAWSKA

Jarocin, ul. Barwickiego 2, tel. 36-04 (za kościołem Św. Jerzego na wprost wejścia do sali cechów) **zaprasza na**

ZABIEGI KOSMETYCZNE:

- ★ oczyszczanie twarzy i pleców
- ★ masaż twarzy, szyi i dekoltu
- ★ henna
- ★ manicure, pedicure
- ★ przekładanie uszu
- ★ makijaż - dzienny, wieczorowy, ślubny

Zapraszamy codziennie 10.00 - 18.00
w soboty 9.00 - 13.00

USŁUGI FRYZJERSKIE:

- ★ modne strzyżenie
- ★ modelowanie
- ★ farbowanie, pasemka
- ★ trwałe ondulacje: zimna, piankowa, kwaśna

Zapewniamy miłą i fachową obsługę,
ceny konkurencyjne (f 993)

Serwis ogumienia

Jarocin, Jachowskiego 3
(za wiaduktem w kierunku Poznania)

połącza:

- pełen asortyment ogumienia produkcji krajowej do samochodów osobowych i dostawczych - **montaż bezpлатny**
- komputerowe wyważenie oraz montaż na maszynach firmy CO-RGHI (najnowszej generacji)
- naprawę opon bezdętkowych

Czynne: 9.00 - 17.00
soboty: 9.00 - 14.00

(f 1120)

Najniższe ceny!

Wspaniała okazja!

Rower górski typu

„Mountain Bike”

wyposażenie japońskie SHIMANO

„DOMPOL”

ul. Wodna 17

STUDIO REKREACYJNO-KULTURYSTYCZNE

„A T L A S”

lek. med. P. Sosiński, mgr rehabilitacji R. Kowalski
czynne 10.00 - 21.00
w soboty 13.00 - 19.00

PROPONUJEMY:

- ćwiczenia korygujące postawę i ogólnie wzmacniające
- specjalne zestawy ćwiczeń dla pań (aparat do masażu)
- zestawy ćwiczeń dla początkujących
- specjalistyczny trening kulturystyczny

Możliwość rezerwacji godzin przez grupy towarzyskie
Treningi na specjalistycznym sprzęcie firm zachodnich
JAROCIN, ul. SZUBIAŃKI 21
(w budynku Spółdzielni Inwalidów)
tel. 33-33, wew. 224

Ryzykujesz tylko tym, że poczujesz się lepiej

Piłkarski turniej „dzikich drużyn”

25 maja br. w holu kawiarni MOSiR odbyło się losowanie meczów w turnieju dzikich drużyn o puchar „Gazety Jarocińskiej”. Zgłoszono się 29 (!) zespołów. Mecze będą rozgrywane systemem pucharowym, wszystkie odbędą się na boisku bocznym na terenie MOSiR-u. Terminarz przedstawia się następująco (w nawiasach podano godzinę rozpoczęcia meczu): **7 czerwca:** FC Rynek - Łuszczańów (16.00), King - Sporting Tumidaj (17.00), Olimpia Jarocin - FC Wrocław (18.00), **9 czerwca:** Tygrysi Cielcza - Olimpia Wilkowaja (16.00), AC Milan - Number One (17.00), Jankesi - Always Cielcza

(18.00), **11 czerwca:** Bayern Monachium - Łąka Jarocin (16.00), Milan Węglowa - Zawisza Nosków (17.00), Grom Golina - Krasnale Mieszków (18.00), **14 czerwca:** Orły Wilkowaja - Lech Ługi (15.00), Eddie Murphy - Olimpia Południe (16.00), Juventus Południe - Real Kościuszki (17.00), Real Beer - Mars Tumidaj (18.00). Trzy drużyny - Smerfy Śmiełków, PSV Południe i FC Południe wylosowały puste losy i tym samym znalazły się od razu w drugiej rundzie rozgrywek. Odbędzie się ona w dniach 16, 18 i 19 czerwca.

Organizatorzy przypominają, iż każdy zawodnik winien mieć przy sobie ważną legitymację szkolną.

Kronika policyjna

★Pomiędzy 22 a 24 maja dokonano włamania do kiosku Ruchu w przychodni na ul. Hallera w Jarocinie. Łupem złodziei padły papierosy, gumy do żucia, baterie, pasty do zębów i czasopisma łącznej wartości 5 mln zł.

★W poniedziałek (24.V) na ul. Kościuszkowej w Jarocinie bagażowy mercedes potrafił lekko motorower „Jawa”, którym jechały dwie osoby. Po kolizji kierujący motorem podbiegł do mercedesa i kaskiem wybił w furgonetkę trzy szyby. W zdarzeniu nikt nie uciepiał.

★Nocą 27/28 maja w Jarocinie na ul. Wrocławskiej włamano się do sklepu SHP „Zgoda”. Złodziej

wszedł do środka po upiństwowaniu kraty w oknie i wybiciu szyby. Ze sklepu zginęły wędliny i wódka wartości 750 tys. zł. Pijanego sprawcę włamania policja zatrzymała tej samej nocy w pobliżu miejsca przestępstwa.

★28 maja w oddziale WBK w Jarocinie zatrzymano dwa fałszywe banknoty milionowe. Oba pochodzą z wpłaty hurtowni artykułów chemicznych „Artchem”. (trj)

Święto Ludowe w Potarzaczy

W Potarzaczy w dniu 6 czerwca br. na placu przed Wiejskim Domem Kultury odbędzie się uroczystość Święta Ludowego. Impreza rozpocznie się o godz. 16.00, a w jej trakcie wystąpią m. in. Zespół Taneczny „Snutki”, zespół „Potarzaczkini” i kapela ludowa. O godz. 18.00 rozpocznie się zabawa ludowa, do której będzie przygrywać zespół „Forte”.

Z Żerkowa

★W niedzielne popołudnie 30 maja na boiskach MCSiR w Żerkowie miały miejsce imprezy z okazji „Dnia Dziecka”. Można było strzelać z wiatrówek, rzucać piłeczką do celu czy popisać się wiedzą w konkursie o ruchu drogowym, ryzykować w kole szczęścia. Największym zainteresowaniem dzieci cieszył się jednak slalom rowerowy, rozgrywany w trzech kategoriach wiekowych. Atrakcją okazał się pokaz radiowozu policyjnego - dzieci ubierały się w kamizelki kuloodporne oraz rozmawiały przez policyjną radiostację.

★Z inicjatywy byłych zawodników „Orkanu” Raszewy odbył się

turniej piłki nożnej z udziałem „Warty” Śrem i KS Luboia. „Orkan” wygrał dwa mecze i otrzymał puchar burmistrza Żerkowa (bramki dla zespołu strzelali: M. Remer, C. Garstka, J. Gaudecki).

★W dniu 5 czerwca br. w amfiteatrze w Żerkowie odbędzie się kolejna impreza z okazji Dnia Dziecka. W programie artystycznym wystąpi m. in. zdobywczyni Grand Prix Przeglądu Piosenki Dziecięcej „Rytm i Melodia” - Martyna Kubiak. Odbędzie się również zabawa dla dzieci, a wieczorem - dla dorosłych.

★Kolo PZW Żerków organizuje w dniu 6 czerwca br. o godz. 8.50 przy stawie po byłej cegielni zawody wędkarskie - tylko dla dzieci z okazji Dnia Dziecka. (rkkz)

Mistrzostwa Ziemi Jarocińskiej w piłce nożnej

Wyniki IV rundy z dnia 16.05.93r.

Sparta Wojciechowo - Orzeł Cielcza - 3:0 (walkower)
Real Kościuszki Jarocin - Krasnale Mieszków - 7:2
Zawisza Nosków - KS Bengers - 3:3

Pupile Kadziak - FC Browar - 4:1
Cielcza II - King Śmiełków - 3:0 (walkower)
KS Sedes - Tornado Wylkowaja - 3:0 (walkower)
Gwiazdy Konstytucji - Walenie Jarocin - 1:1

Wyniki V rundy z dnia 23.05.93r.
Real Jarocin - Zawisza Nosków - 2:1
FC Browar - Tornado Wylkowaja - 3:0
Cielcza II - KS Sedes Dobieszczyzna - 2:2

King Śmiełków - Walenie Jarocin - 1:13

Pupile Kadziak - Gwiazdy Konstytucji - 3:4

Wyniki VI rundy mistrzostw zostaną rozegrane 30.05.93r. Podajemy zestawienia i godziny:
KS Rengers - Cirano Jarocin, stadion MOSiR, godz. 14.00
Zawisza Nosków - Sparta Wojciechowo, boisko w Noskowie, godz. 16.00
Tornado Wylkowaja - Walenie Jarocin, godz. 16.00
FC Browar - King Śmiełków, MOSiR, godz. 16.00
KS Sedes - Pupile Kadziak, Dobieszczyzna, godz. 14.00
Gwiazdy Konstytucji - Cielcza II, boisko na Tumidaju, godz. 15.00.

ZAKŁAD BADAWCZO-PRODUKCYJNY

Sp. z o.o.

„DIABOREX”

91-864 Łódź, ul. Zawilcowa 8, tel. 042/56-94-46

◆ piły diamentowe ◆ segmentowe ◆ tarczowe

z przeznaczeniem do cięcia:

★ betonu ★ granitu ★ marmuru ★ piaskowca

★ oraz nawierzchni bitumicznych

Wielkość wg uzgodnienia

Najniższe ceny

Najtańszy system sprzedaży ratalnej - bez zyrantów

(dla pracujących, emerytów, rencistów oraz rolników)

SPRZEDAŻ GOTÓWKOWA Z RABATEM

OFERUJEMY:

★ SPRZĘT RTV:

- ▲ TELEWIZORY ▲ ZESTAWY TV SAT (niskie ceny, doskonała jakość)
- ▲ WIEŻE HI-FI ▲ radiomagnetofony z compactem
- ▲ magnetowidy, odtwarzacze ▲ walkmany (na życzenie dowóz do domu Klienta)

★ SPRZĘT AGD:

- ▲ lodówki ▲ pralki ▲ zamrażarki ▲ maszyny do szycia itp.

NA ZAMÓWIENIE Z DOWOZEM DO DOMU KLIENTA (gratis)

★ JAPANESE SKUTERY YAMAHA

- ▲ mały przebieg ▲ automatyczna skrzynia biegów
- ▲ elektroniczny zapłon ▲ serwis gwarancyjny i pogwarancyjny

P.W. „TELMAX” s.c. JAROCIN, UL. STASZICA 20, TEL. 37-48
godz. pn - pt 9.00 - 17.00, sob. 9.00 - 13.00

(f 1124)

OGŁOSZENIA DROBNE

SPRZEDAŻ-KUPNO

Sprze dam wózek inwalidzki sterowany elektrycznie prod. RFN 12 V, bardzo tanio, Jarocin, ul. Wodna 36/2 (f 1017).
Sprzedaż pasz i prowit, Kadziak 15 (f 1010).
Sprzedaż atrakcyjną suknię ślubną z trenem, tel. 33-65 (f 1060).
Sprzedaż tanio segment "Jarocin" + szafa oraz zamrażarkę 110 l, Jarocin, ul. Okrężna 4, po godz. 17.00 (f 1068).
Sprzedaż dom, Ługi, Dunajska 15 (f 1064).
Sprzedaż piętro domu 60 m², gaz, co, woda + 400 m² ogrodu, garaż, tel. 26-41, Jarocin, ul. Kusocińskiego 29 (po godz. 19.00) (f 1088).
Sprzedaż półkotapczan. Adres w Biurze Ogłoszeń (f 1101).
Sprzedaż M-3 własnościowe, 50 m², Os. 1000 lecia, tel. 32-25 (f 1129).
Sprzedaż narzędzia rzeźnicze domowego użytku, Golina, ul. Jarocińska 1a (f 1123).

AUTO-MOTO

Sprzedaż Polonez 1500, r. 1980, Jarocin, os. Kościuski 5/16, po godz. 17.00 (f 1052).
Auto-Handel: samochody dostawcze, Kotlin, tel. 55-77 (f 989).
Sprzedaż przyczepkę samochodową, Dobieszczyzna 66 (f 1063).
Sprzedaż minicjagnik z silnikiem ESA,

Wilkowyja, Lutyńska 2 (f 1069).
Sprzedaż części do motoru MZ-2TZ 250, Zakrzew 28 (f 1095).
Sprzedaż Poloneza 1500, rok prod. 1988, Sławoszew 51 (f 1130).
Sprzedaż VW Bus, 6 osób + skrzynia 1,6 cm³, benzyna, rok prod. 1981, Witaszyce, ul. Okólna 4 (f 1114).
Sprzedaż Fiata 125p, rok prod. 1974, Adres w Biurze Ogłoszeń (f 1127).
Kupię Escorta Kadeta, Gofa do 70 mln zł, Poznań 79-56-81 (f 1125).
Sprzedaż motorower Kadet, Cielcza, ul. Nowa 1 (f 1122).
Sprzedaż pilnie MZ-250, Wola Książęca 76 (f 1118).

VIDEO-TV

Videofilmowanie, Cielcza, ul. Leśna 13a (f 1050).
Naprawy RTV. Piloty; PAL, Graczyk, os. Kościuski 6 (f 964).

RÓŻNE

Towarzystwo Ubezpieczeń i Reasekuracji "WARTA" S.A., Jarocin, ul. Moniuszki 14, tel. 37-74, ZATRUDNI agentów ubezpieczeniowych (osoby fizyczne lub prawne), posiadające własne lokale (partier) w centrum Jarocina, Jaraczewa, Kotlina i Zerkowa. Tylko oferty pisemne prosimy kierować pod adresem biura (ul. Moniuszki) (f 1019).
Komputerowe pisanie tekstów - rysunki, prace dyplomowe, skrócone instrukcje obsługi sprzętu RTV, Jarocin, ul. Waryńskiego 1/45, tel. 20-28 (f 1004).
Zamienię mieszkanie własnościowe 68 m² w Ostrowie Wlkp. na podobne w Jarocinie. Adres w Biurze Ogłoszeń (f 1054).

BUDOWNICTWO - PROJEKTOWANIE, sprzedaż i adaptacja projektów typowych budynków mieszkalnych, gospodarczych i inwentarskich, Jarocin, ul. Węglowa 1 m 21 od godz. 16.30, tel. 36-30 (f 990).

Potrzebna osoba z wolnym czasem i telefonem, oferty w biurze Ogłoszeń (f 1070).

Prezentacje naczyń "Zepter International", kontakt - Jarocin, Jagielly 28, godz. 17.00 - 22 (f 1083).

Przyjmę zlecenia na usługi stolarskie w tym głównie drobne - tel. 30-57 Jarocin, w godz. 7.00 - 8.00 i 20.00 - 22.00 (f 1100).

Firma zatrudni młodych akwizytorów/ki, tel. 29-40 (f 1100).

LEKARSKIE

Gabinet Okulistyczny, lek. med. Hanna Marczuk-Zielińska, okulista, Jarocin, ul. Słoneczna 8, przyjęcia: wtorki, czwartki 16.00 - 17.00 (f 1046).

USG, Lek. med. Grażyna Elias - specjalista radiolog. Przyjęcia - poniedziałek, środa, piątek od godz. 15.00. Nagłe zachorowania. Jarocin, ul. Parkowa 1/16, tel. 34 - 16.

Gabinet Neurologiczny, lek. med. B. Małecka - neurolog proponuje Państwu: 1) badania neurologiczne kierowców i pracowników na wysokości, 2) leczenie schorzeń układu nerwowego: bóle i zawroty głowy, choroby naczyniowe mózgu (udary mózgu), SM, padaczka, choroba Parkinsona, choroby kręgosłupa (rwa ramienna, kulszowa, neuralgie), porażenia nerwów, choroby mięśni. Przyjęcia: **JAROCIN, UL. WROCŁAWSKA 38, ŚRODY I PIĄTKI 15.45 - 16.45, KOTLIN, UL. POZNAŃSKA 29, WTÓREK 15.45 - 16.45** (f 936).
Lek. med. Grzegorz Szymczak, spec-

jalista chirurg, przyjęcia w gabinecie al. Niepodległości 6, wtorki 16.30 - 17.30, wizyty domowe: zgłoszenia codziennie - tel. 36-00 lub osobiście - os. Konstytucji 3 Maja 2/9 (f 997).

Gastrofibroskopia, badania endoskopowe przełyku, żołądka i dwunastnicy - wykonuje gabinet lekarski: **lek. med. Grzegorz Szymczak** - specjalista chirurg, **lek. Bogusław Kwieciński** - specjalista gastroenterolog. Gabinet czynny w piątki 16.00 - 18.00, Jarocin, ul. Hallera 9, pok. 7 (Przychodnia Rejonowa). Informacja i rejestracja do badań - tel. 36-00 po 19.00 (f 998).

GABINET ORTOPEDYCZNY, lek. specjalista p. KĘSA. Przyjęcia - dorosli i dzieci - piątki 17.00 - 19.00, USG stawów biodrowych noworodków, niemowląt - piątek godz. 19.00, Jarocin, ul. Karwowskiego.

Specjalistyczny Gabinet Lekarski. Pracownia Badań USG. Lek. med. Andrzej Pajdowski. Badanie USG dla dzieci i dorosłych: jama brzuszna, tarczycza, położnictwo, ginekologia, piersi, jądra. Przyjęcia: badania dla kobiet w ramach praktyki położniczo-ginekologicznej - poniedziałek, środa, czwartek 17.00 - 18.00. Przyjęcia mężczyzn - wolne soboty 9.00 - 10.00, Jarocin, ul. Parkowa 1/20 (od ul. Św. Ducha). Polecana rejestracja telefoniczna - t. 28-35.

Gabinet Onkologiczny. Lek. med. specjalista onkolog Grzegorz Urbański. Przyjęcia: wolne soboty 13.00 - 14.00, Jarocin, ul. Parkowa 1/20, informacja - tel. 28-35.

Dermatologiczny Gabinet Lekarski, lek. med. Anna Pajdowska - dermatolog. Zabiegi dermatologiczne (elektrokoagulacja, leczenie ciekłym azotem). Przyjęcia - wtorki, piątki 15.45 - 16.45, pozostałe dni po telefonicznym uzgodnieniu wizyty po 13.00, Jarocin, ul. Parkowa 1/20, rejestracja, informacja - tel. 28-35 (f 995).

WARSZTAT MECHANICZNY W CHOCICZY Spółka z o.o.

ul. Śremska 4, tel. Chocicza 77

proceedzi działalność w zakresie obsługi rolnictwa:

- 1** ▲ naprawa ciągników ▲ kombajnów i samochodów (Fiat 126p, Fiat 125, Polonez, Żuk, Nysa, Tarpan, Syrena)
 - ▲ naprawa sprzętu rolniczego ▲ naprawa, wyważanie, przekładanie ogumienia ▲ regulacja, naprawa pomp wtryskowych
 - ▲ mycie pojazdów i maszyn agregatem ciśnieniowym WAP zimną i gorącą wodą z możliwością dodatku środków myjących
 - ▲ przeglądy i naprawa dożarek i chłodzi (pulsatory)
- 2** ▲ przeglądy rejestracyjne: w każdy dzień 8.00 - 16.00, środy 12.00 - 20.00, soboty 7.00 - 14.00
 - ▲ przeglądy techniczne ciągników i samochodów (możliwość skorzystania z kanału przez samochody osobowe i ciężarowe)
 - ▲ smarowanie
- 3** ▲ sprzedaż paliwa w dni powszednie: 7.00 - 21.00, w dni świąteczne: 8.00 - 12.00
 - ▲ sprzedaż olejów silnikowych i przekładniowych
 - ▲ sprzedaż części zamiennych i podzespołów (w sklepie Agromy) do ciągników, kombajnów i maszyn rolniczych
 - ▲ sprzedaż części zamiennych do samochodu Fiat 126p ▲ sprzedaż akumulatorów
 - ▲ sprzedaż hurtowa i detaliczna materiałów do napraw ogumienia (dętek i opon, opon kół bezdętkowych) f-my TIP-TOP-Stahlgruber
 - ▲ sprzedaż środków ochrony roślin (dla rolników i działkowiczów) oraz narzędzi rolniczych
 - ▲ sprzedaż hurtowa i detaliczna napojów chłodzących, z możliwością dostarczenia do punktu sprzedaży

ponadto: ▲ w ramach napraw samochodów marki Żuk - Nysa posiadamy uprawnienia gwarancyjne na silniki po naprawie głównej (S-21), dokonywanej przez Z-d Kostrzyn Wlkp.

Jesteśmy jednym z piętnastu punktów sprzedaży w Polsce materiałów firmy TIP-TOP, prowadzimy komisową sprzedaż ciągników i maszyn rolniczych

Komornik Sądu Rejonowego w Jarocinie

na podstawie Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dn. 9.03.1968 r. w spr. czynności komorników Dz.U. z 1971 r. Nr 26 poz. 239 par. 87 podaje do publicznej wiadomości, że w dniu 18 czerwca 1993 r. o godz. 12.00 w Mieszkowie, ul. Dworcowa 64 odbędzie się II licytacja ruchomości takich jak:

- telewizor kolorowy, antena satelitarna, lodówka, zestaw segmentowy, wieża stereo, zamrażarka, radiomagnetofon, pralka, części samochodowe oraz szlifierka

Ruchomości zostały oszacowane na kwotę 53 050 000 zł, cena wywoławcza wynosi 1/2 ceny oszacowania, czyli 26525000 zł.

(f 1087)

Kierownik Urzędu Rejonowego w Jarocinie

zawiadamia, że w dniu 25 maja 1993 r. na wniosek Urzędu Gminy i Miasta w Jarocinie, decyzją Nr NB 7351/235/93 zatwierdzono plan realizacyjny i udzielono pozwolenia na budowę kanalizacji sanitarnej i deszczowej na terenach położonych w Jarocinie Osiedle Tumidaj. Załącznikami do wydanej decyzji jest plan realizacyjny i projekt techniczny - do wglądu w Oddziale Nadzoru Budowlanego Urzędu Rejonowego w Jarocinie, Al. Niepodległości 10, pok. nr 12.

Od wydanej decyzji służy stronom prawo wniesienia odwołania do Wojewody Kaliskiego za pośrednictwem Kierownika Urzędu Rejonowego w Jarocinie w terminie 28 dni od dnia ogłoszenia.

(f 1085)

Sklep „BETINA”

ul. Wojska Polskiego 60

zaprasza

Sznownych Klientów

polecamy:

szeroki wybór

odzieży damskiej,

męskiej i dziecięcej

po atrakcyjnych cenach

czynne 10.00 - 18.00

soboty 10.00 - 14.00

**★ PAPIEROSY ★
Hurtownia**

Jarocin, Moniuszki 17

Popularne — 3500 zł

Mocne — 4590 zł

ok. 70 gatunków

wyrobów krajowych

i zagranicznych

Realizowane także zamówienia

telefoniczne - tel. 38-36

ZAPRASZAMY 9.00 - 18.30

soboty 9.00 - 14.00

(f 1049)

JAPOSO S.C. OFERUJE:

- ◆ UBRANIA ROBOCZE (odzież ocieplana)
- ◆ RĘKAWICE (drelichowe wzgl. skórzane)
- ◆ OBUWIE ROBOCZE (gumowe)
- ◆ GAŚNICE p.poż okres gwarancji 3 lata
- ◆ CZAPKI, CZEPKI, FARTUCHY
- ◆ TAŚMA ZABEZPIECZAJĄCA BUDOWĘ, WYKOPY
- ◆ ŚRODKI CZYSTOŚCI

- przedsiębiorcom - doskonałą formę reklamy własnej firmy

- producentom i hurtownikom - atrakcyjnienie odzieży

NADRUKI TERMICZNE

Ciekawe różnorodne wzornictwo - atrakcyjne ceny

Jarocin, ul. PRZEMYSŁOWA 1

tel. (0646) 26-83, tel./ fax (0646) 37-68

(f 1113)

**FOTO-TECHNIKA Jarocin, ul. Wrocławska 8
oferuje**

▲ wywoływanie filmów AGFA, KONICA, KODEAK, FUJI itp.

▲ wykonanie 1 dzień

▲ sprzedaż filmów, albumów

▲ fachowa informacja

▲ zdjęcia leg., ślubne, komunistyczne

Jak w ubiegłym roku dla Klientów zakładu losowanie cennych nagród w październiku.

Już w czerwcu (8 VI) wycieczkę do Palmiarni w Hannoverze wylosowały następujące osoby: p. Cichoń, Jarocin, ul. Maratońska 25, Monika Mikołajczak, Panienka 21, Seweryn Głopa, Łuszczanów 35, Adam Gładych, Jarocin, ul. Okrężna 10

(f 1058)

Aby chłodne i miłe były
letnie wieczory polecamy

WENTYLATORY

Sklep „EL-MAX”

Jarocin, Śródmiejska 27

(f 1066)

ROŻNA OGRODOWE
WĘGIEL DRZEWNY
oraz PODPAŁKA

do nabycia

w sklepie EL-MAX s.c.

Jarocin, Śródmiejska 27

(f 1066)

NIGHT RIDER

**DRINK BAR
BILARD**

codziennie 18.00 - 24.00

SUPER DISCO

piątek, sobota, niedziela

od godz. 19.00

piątek, niedziela

dziewczyny wstęp wolny

**ZAPRASZAMY
piwo, napoje,
desery lodowe,
gorące dania**

AUTO-USŁUGI

1. Znakowanie pojazdów - "SOMERW"
2. Blokady skrzyni biegów - "MUL-T-LOCK"
3. Naprawy bieżące i wypadkowe samochodów osobowych różnych marek
4. Możliwość rozliczenia bezgotówkowego z firmami ubezpieczeniowymi

**Jakub Kuśnierek
Jarocin, ul. Długa 6**

(k 216)

**ZAKŁAD ZDUŃSKI
Ireneusz i Edmund Biadaszkiewicz**

świadczy usługi w zakresie:
budowy piecy kaflowych,
kuchennych i kominków
Jarocin, ul. Sobieskiego 8

(f 1005)

19.00 Wieczorynka
19.30 Wiadomości
20.00 Miniatury
20.15 Teatr telewizji: Iwan Turgieniew
"Miesiąc na wsi" reż. Jan Eng-
giert, wyk. Anna Korcz, Marek
Bukowski, Piotr Machalica
22.30 Prosto z Belwederu
22.45 Wiadomości
23.00 Muzyczna Jedynka
23.10 "Die Kinder" (2) - serial prod.
angielskiej
0.10 Gorąca linia
0.20 Przeboje Bogusława Kaczyń-
skiego
1.20 "Lorca - śmierć poety" (2) - serial
prod. hiszpańskiej
2.15 Studio sport - liga argentyńska
4.00 Zakończenie programu

PROGRAM II

8.00 Panorama
8.05 Programy lokalne
8.35 "Tajemnicze złote miasta" - se-
rial animowany prod. francusko-
japońskiej
9.00 Studio Dwójki
9.10 "Pokolenia" - serial prod. USA
9.35 Ona - magazyn dla kobiet
10.05 Przeboje Dwójki
10.35 Kolekcjoner - magazyn
11.00 Panorama
11.05 Studio Dwójki
11.10 Studio sport
12.00 Studio Dwójki
12.10 Telekonferencja Dwójki (powt.)
13.00 Panorama
13.05 "400 pomysłów Wirginii" (4) - se-
rial komediowy prod. francuskiej
14.00 Rock steady - serial muzyczny
prod. USA
15.00 "Świat smithsoniański" - serial
dok. prod. USA
15.50 Program dnia
16.00 Galeria Dwójki - Zbigniew Gos-
towski
16.30 Panorama
16.35 Sport - magazyn NBA
16.50 "Tajemnicze złote miasta" - se-
rial animowany (powt.)
17.15 Przegląd kronik filmowych
17.50 Polska Kronika Filmowa
18.00 Program lokalny
18.30 Panorama
18.35 "Pokolenia" - serial prod. USA
(powt.)
19.00 "Nasz wiek" (7) - "Nowa fala"
- serial dokumentalny
20.00 "Allo, allo" - serial komediowy
prod. angielskiej
20.30 Auto - magazyn motoryzacyjny
21.00 Panorama
21.30 Sport
21.40 Bez znieczulenia - program Wie-
sława Walendziaka
22.00 "Ucieczka z Cowry" (2) - serial
prod. australijskiej
23.00 Maraton trzeźwości - program
Ewy Cendrowskiej
23.40 Noc i stres
24.00 Panorama
0.05 Zakończenie programu

WTOREK 8 VI 93

PROGRAM I

6.00 Film fabularny
6.55 Antena
7.35 Bill Cosby Show - serial prod.
USA
8.00 Program muzyczny
9.00 Wiadomości
9.10 Mama i ja - program dla naj-
młodszych
9.25 Domowe przedszkole
9.50 Porozmawiajmy o dzieciach
"Die Kinder" (2) - serial prod.
angielskiej
11.00 Giełda pracy - giełda szans
Przyjemne z pożytecznym
Kultura ludowa - konteksty
12.00 Klub samotnych serc
12.05 Wiadomości
12.10 Program dnia
12.15 - 16.00 Telewizja Edukacyjna
12.15 Magazyn notowań
12.45 "Śięgać nieba" (11) - serial dok.
prod. angielskiej

13.40 Kuchnia
13.50 Rysuj z nami
14.00 Nasz Bałtyk
14.15 Gra muzyka
14.30 Laboratorium
14.55 "3 - 2 - 1 - kontakt" - serial
popularnonaukowy prod. USA
15.25 My w kosmosie - Amerykańskie
wypadki
15.40 Telekomputer
16.00 Program dnia
16.05 Dla dzieci: Tik - tak
16.50 Muzyczna Jedynka
17.00 Teleexpress
17.25 Bill Cosby Show - serial prod.
USA
17.50 Automania - magazyn motory-
zacyjny
18.10 Odolności 10 - magazyn history-
czny
18.40 Sejmograf - magazyn parlamen-
tarny
19.00 Wieczorynka
19.30 Wiadomości
19.55 7 minut dla ministra pracy
20.15 "Lata jak sandwiche" - film oby-
czajowy prod. francuskiej
(1988r., 100 min.) reż. Pierre
Bourton
22.00 Z życia wzięte - program pub-
licystyczny
22.30 Klub dobrej książki
22.45 Wiadomości
23.00 Muzyczna Jedynka
23.10 Inne kino
23.50 Gorąca linia
24.00 Powrót Bardów - Antoni Mura-
cki
0.30 Telekino wspomnień: "Błękitny
pokój" - film fab. prod. polskiej
1.00 Telekino wspomnień: "Piwo"
- film prod. polskiej (1965r.)
1.25 Teatr telewizji: Mikołaj Erdman
"Samobójca" reż. Kazimierz
Kutz
4.00 Zakończenie programu

PROGRAM II

8.00 Panorama
8.05 Program lokalny
8.35 "Anette" - serial anim. prod. ja-
pońskiej
9.00 Studio Dwójki
9.10 "Pokolenia" - serial prod. USA
9.35 Świat kobiet - magazyn
10.05 Ekspres reporterów
10.35 Przeboje Dwójki
11.00 Panorama
11.05 Maraton trzeźwości - program
Ewy Cendrowskiej
11.45 "Ernestyna" - opera komiczna
Gioacchino Rossiniego
13.00 Panorama
13.05 Ojczyzna - polszczyzna
13.20 "Flip i Flap" - "Ostatni szlif"
- film prod. USA
14.00 Studio otwarte
15.00 Legendy filmu - Dylan Thomas
15.55 Program dnia
16.00 Sposób na starość - program Ha-
liny Miroszewskiej
16.20 Magazyn przechodnia
16.30 Panorama
16.35 Image - style w modzie
16.50 "Annette" - serial anim. prod.
japońskiej (powt.)
17.15 Ojczyzna - polszczyzna
17.40 Moja wiara
18.00 Program lokalny
18.30 Panorama
18.35 "Pokolenia" - serial prod. USA
(powt.)
19.00 Legendy filmu - Dylan Thomas
20.00 Non stop color - magazyn
21.00 Panorama
21.30 Sport
21.45 Kół fortuny - teleturniej
22.20 Spóźnione premiery: "Czwo-
ro przyjaciół" - film obyczajowy
prod. USA
0.20 Panorama
0.25 Zakończenie programu

ŚRODA 9 VI 93

PROGRAM I

6.00 Kawa czy herbata?
9.00 Wiadomości

9.10 Mama i ja - program dla naj-
młodszych
9.25 Domowe przedszkole
9.50 Porozmawiajmy o dzieciach
10.00 "Śmierć ucznia" (5) - serial oby-
czajowy prod. niemieckiej
11.05 Film dokumentalny
11.30 Dalecy a bliscy - magazyn mniej-
szości narodowych
12.00 Wiadomości
12.10 Program dnia
12.15 - 16.00 Telewizja Edukacyjna
12.15 Magazyn notowań
12.45 Chochlikowe psoty, czyli zma-
gania z ortografią
13.00 "Nasz wiek" (7) - serial dok.
prod. francusko - angielskiej
14.00 Teatr telewizji: Bolesław Prus
"Telepatrzydło pana Prusa" (3-
ost.)
15.00 Współczesna proza polska
15.30 Kompozytor i jego miasto: Wagn-
er i Bayreuth - film dokumen-
talny prod. niemieckiej
16.00 Program dnia
16.05 Sami o sobie - magazyn nastolat-
ków oraz film z serii "Oddział
dzieci" (5)
16.50 Muzyczna Jedynka
17.00 Teleexpress
17.25 "Niańka" (5) - serial prod. japoń-
skiej
18.15 Klinika zdrowego człowieka
18.35 My i świat - magazyn
19.00 Wieczorynka
19.30 Wiadomości
20.10 Studio sport - Eliminacje do Mi-
strzostw Świata w piłce nożnej:
Holandia - Norwegia
22.05 Nasze polskie...
22.30 Leksykon polskiej muzyki roz-
rywkowej - T.Love
22.45 Wiadomości
23.00 Muzyczna Jedynka
23.10 Gorąca linia
23.20 Noce z blondynką: Maria Pakul-
nis "Zygfryd" - film fab. prod.
polskiej
1.15 "Białe tango" (3) - serial TP
2.10 To lubię - Jazz
3.00 Największe wydarzenia XX wie-
ku - serial dok. prod. francuskiej
4.00 Zakończenie programu

PROGRAM II

8.00 Panorama
8.05 Program lokalny
8.35 "Przygody Hucka Finna" - serial
anim. prod. japońskiej
9.00 Studio Dwójki
9.10 "Pokolenia" - serial prod. USA
9.35 Świat kobiet - magazyn
10.05 Język niemiecki (30)
10.35 Przeboje Dwójki
11.00 Panorama
11.05 Studio Dwójki
11.15 Trzy kwadransy ze sportem
12.00 Studio Dwójki
12.10 Różba co chceta - program Jerze-
go Owsiaka (powt.)
12.30 Auto - magazyn
13.00 Panorama
13.05 "Wielkie nadzieje" (1) - serial
prod. angielskiej
14.00 Studio otwarte
15.00 Film dokumentalny
15.50 Program dnia
16.00 Artysta i jego świat - serial dok.
prod. angielskiej
16.30 Panorama
16.35 Sport
16.45 Losowanie gier liczbowych tota-
lizatora sportowego
16.50 "Przygody Hucka Finna" - serial
anim. prod. japońskiej
17.15 Magazyn ekologiczny
17.35 Od pierwszego do pierwszego -
program publicystyczny
18.00 Program lokalny
18.30 Panorama
18.35 "Pokolenia" - serial prod. USA
(powt.)
19.00 Moda - magazyn paryski nr 1
20.00 "Wielkie nadzieje" (1) - serial
prod. angielskiej
21.00 Panorama
21.30 Ekspres reporterów
22.00 Studio teatralne Dwójki: Tank-
red Dorst "Mamut"

23.20 "W cieniu Katynia" - film doku-
mentalny
24.00 Panorama
0.05 Zakończenie programu

CZWARTEK 10 VI 93

PROGRAM I

7.15 "Klinika w Szwarzwaldzie" (17)
- serial prod. niemieckiej
8.30 Tańce polskie
9.00 "The goonies" - film przygodo-
wy prod. USA
10.50 "Życie rafy koralowej" - film
dok. prod. angielskiej
11.40 Rodzina rodzinie
12.05 Na kamieniu kamień - reportaż
z Lwowa
12.30 Maria Cermen - relacja z Fes-
tiwalu Piosenki Religijnej
13.10 Teatr dla dzieci: Joanna Chmie-
lewska "Bajka o Klimku"
14.00 W starym kinie: "Czerwone pan-
tofelki" - film fab. prod. angielskiej
16.30 "Madonna Kozielska" - film dok.
Zygmunta Adamskiego
17.00 Teleexpress
17.25 "Klub Paradise" (7) - serial prod.
USA
18.20 Magazyn katolicki
19.00 Wieczorynka
19.30 Wiadomości
20.15 "Dzieci gorszego boga" - film
fab. prod. USA (1968r.). Naucz-
ciel i głuchoniema dziewczyna
wychodzą ze swych światów, za-
kucając się w sobie, ich związek
jest burzliwy i narażony na wiele
przeciwieństw. Uczą sami sie-
bie, tolerancji dla swych "od-
mienności"...
22.20 Pegaz
22.50 Unplugged: Paul McCartney
23.00 Muzyczna Jedynka
23.45 Wiech na dobranoc
23.50 "Kobieta bez pamięci" - film fa-
bularny prod. USA
1.30 Barwy miłości: "Trzeba zabić tę
miłość" - film fab. prod. polskiej
3.05 Gra o Polskę - film dokumental-
ny
3.45 Zakończenie programu

PROGRAM II

8.00 Panorama
8.10 Film dokumentalny
8.40 "Życie w ZOO" - serial prod.
angielskiej
9.00 Program dnia
9.10 Shanties '93 - Festiwal Piosenki
Żeglarskiej
9.55 "W szpitalu wielkim jak świat" -
film dokumentalny
10.30 Raymond Chandler - film bio-
graficzny prod. angielskiej
12.00 "Alladyn" - musical prod. USA
13.15 Telewizja podwórkowa - O skia-
nach z naszego podwórka
13.45 Suknie, kapelusze i... - moda
okresu przedwojennego
14.10 Duet barokowy - film dokumen-
talny prod. USA
15.30 Tajemnicze zniknięcie - film
dok. Jadwigi Skawińskiej
15.55 Szkoła kłamców - psychozaba-
wa
16.25 Program dnia
16.30 Panorama
16.40 "Cudowne lata" - serial prod.
USA
17.10 Program artystyczny
17.45 Tych lat nie odda nikt - jubileusz
75-lecia ZAIKS
18.20 Halo dzieci - "Opowieści kapita-
na Misia"
18.25 "Uśmiech Savany" - film fab.
prod. USA
20.15 Program rozrywkowy
21.00 Panorama
21.35 Kół fortuny - teleturniej
22.20 Trudny powrót - film fabularny
prod. USA
24.00 Panorama
0.05 Program rozrywkowy
1.00 Zakończenie programu

Redakcja nie odpowiada za zmiany
w programie

DZIEWCZYNA MIESIĄCA

Zbliżają się wakacje, chwile odpoczynku i relaksu, pora zatem pomyśleć o czymś miłym, odrobinę szalonym na te dni - to czas na zabawę. Taką właśnie zabawą może stać się udział w konkursie na Dziewczynę Miesiąca, może więc warto spróbować?

Miło nam, że nie brak odważnych dziewczyn z poczuciem humoru, które zgłaszają się do naszej redakcji. Dziś przedstawiamy **ELŻBIETĘ BANASZAK**.

Ela jest absolwentką Technikum Gastronomicznego w Ostrowie Wlkp. i właśnie w tym roku pomyślnie zdała egzamin dojrzałości. Gratulujemy i trzymamy kciuki podczas egzaminów wstępnych - Ela ma zamiar studiować matematykę. "Podobnie jak

moje rówieśniczki - napisała Ela - lubię muzykę, długie spacery i wycieczki. Z natury jestem wesoła, cenię przede wszystkim ludzi z poczuciem humoru." Ela pierwszy raz zdecydowała się wziąć udział w takiej "imprezie", a to dzięki namowom sióstr i chociaż przypuszcza, że będzie miała tremę, to jednak sama przyznaje: "to przecież zabawa".

Miejmy nadzieję, że Ela przekona inne, mniej odważne dziewczyny do wzięcia udziału w konkursie. Przypomnijmy zasady zgłoszenia: do Biura Ogłoszeń "Gazety Jarocińskiej" należy dostarczyć dwa zdjęcia (portretowe i całej sylwetki), dane osobiste, tj. imię i nazwisko, datę urodzenia, dokładny adres, nazwę zakładu pracy lub szkoły oraz kilka słów od siebie. Czekamy na zgłoszenia!

Elżbieta Banaszak

HOROSKOP

BARAN (21 III - 20 IV)

Wiadomość, która nadejdzie, rozwieje Twoje wątpliwości, przywróci spokój i da nadzieję na normalne funkcjonowanie. Ponadto zazdrość jest jak najmniej potrzebna. W pracy pojawia się plotki, ale w ogólnym rozrachunku - zyskiwacie. Pomyślny dzień - poniedziałek.

BYK (21 IV - 21 V)

Wykorzystaj dobrze passę. Nowe znajomości, nowe oferty, ponadto możesz liczyć na większe pieniądze, i to wszystko nastanie w jednakowym czasie. Koniecznie spróbuj szczęścia w grach liczbowych. Pomyślny dzień - środa.

BLIŹNIĘTA (22 V - 21 VI)

Nie bój się podejmować tych najtrudniejszych decyzji. Pomyślność przedsięwzięć prawie stuprocentowa, do tego masz korzystny układ gwiazd. Spróbuj wierzyć w siebie. W życiu osobistym sukcesy towarzyskie i kusząca propozycja. Pomyślny dzień - sobota.

RAK (22 VI - 22 VII)

Spotkanie, w większym gronie, o którym myślisz od dawna, najprawdopodobniej Cię rozczaruje. Zbyt wiele się spodziewasz, a może zbyt obszerne masz plany. Rzeczywistość nie zawsze jest taka jak marzenia. Tydzień ponadto bardzo pracowity - obowiązki będą coraz większe. Pomyślny dzień - czwartek.

LEW (23 VII - 22 VIII)

Tydzień będzie obfitować w wiele towarzyskich spotkań, w trakcie których nadarzy się sposobność załatwienia określonych interesów. Przy tym możesz się doskonale bawić! Niestety, przy okazji trzeba będzie wydać "parę groszy". W tym wypadku warto. Pomyślny dzień - środa.

PANNA (23 VII - 22 IX)

W pracy trudne, denerwujące rozmowy i problemy. W każdym wypadku możesz liczyć tylko na siebie. Najwyższy czas pomyśleć o konkretnych zarobkach. Okaż więcej zainteresowania bliskiej osobie - przynajmniej kolacją lub wieczornym spacerem. Pomyślny dzień - sobota.

WAGA (23 IX - 22 X)

Najwyższy czas załatwienia rodzinnych spraw, ponadto dość nieoczekiwane wydatki. Warto pobyć z bliskimi i poprawić nie zbyt wesołą atmosferę. Koniec tygodnia w dość dużym towarzystwie, ale niekoniecznie w najlepszym. Pomyślny dzień - środa.

SKORPION (23 X - 22 XI)

Zneczenie daje Ci się we znaki. Poważnie pomyśl o dłuższym wypoczynku, i to nie dwudniowym. Zbyt często ostatnio wybuchasz lub dajesz "sobie dmuchać w kaszę". Propozycja przyjaciół będzie nie do odrzucenia, sprawdź tylko realia. Korzystny układ gwiazd. Pomyślny dzień - wtorek.

STRZELEC (23 XI - 21 XII)

Rozmowa z szefem wyprowadziła Cię z równowagi, ale musisz przyznać, że nie wszystkie zarzuty były bezzasadne. Najwyższa pora wziąć się do pracy. Wydatki spore, a na dodatkowe dochody na razie nie ma co liczyć. Pomyślny dzień - ???

KOZIOROŻEC (22 XII - 20 I)

Zastanów się czy nie warto odnowić starych przyjaźni. Okazji po temu będziesz miał wiele. Przy tym odłóż stare nieporozumienia i urazy. W pracy okres bardzo gorący, ale i sukcesy wymierne. Pomyślny dzień - poniedziałek.

WODNIK (21 I - 20 II)

Wielka niespodzianka! Serce pełne skrajnych uczuć - od chęci do niemożności, od nienawiści do miłości. Przyjdą także chwile zwątpienia, chęci zmiany dotychczasowego trybu życia. Działaj z rozwagą i rezerwą. Pomyślny dzień - czwartek.

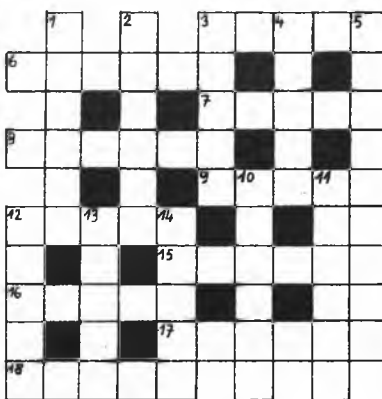
RYBY (21 II - 20 III)

Pełne niepokoju pierwsze dni tygodnia. Decyzje w sprawach zarówno zawodowych jak i osobistych nie były najlepsze, a może nie do końca przemyślane. Konieczna jest jeszcze jedna rekapitulacja działań. W końcu tygodnia ważne spotkanie - niekoniecznie u siebie. Pomyślny dzień - środa.

Krzyżówka nr 110

Poziomo:

7, 16) miejscowości położone niedaleko Jarocina, 3) w małym atlasie, 6) kompan, kumpel, 8) butelka

do perfumu, 9) rynek w starożytnej Grecji, 12) zespół M. Grechuty, 15) zwiniełe ciało, 17) duże miasto nad rzeką Jangcy, 18) nasz wschodni sąsiad.

Pionowo:

1), 2), 10), 11) miejscowości położone niedaleko Jarocina, 3) prawy dopływ Sekwany, 4) urzędowe lub odręczne, 5) hawajskie pozdrowienie, 12) legendarny król Brytów, bohater opowieści z cyklu "Okrągłego stołu", 13) na kopercie, 14) na niej cyrkowcy.

W rozwiązaniu należy podać nazwy 6 miejscowości z terenu Ziemi Jarocińskiej. (oprac. P. Warczyński)

„G.J.” Nr 22

Wśród prawidłowych rozwiązań krzyżówki nr 107 (myśl S.J. Leca: "Nie każdemu z życiem do twarzy") nagrody wylosowali: Karolina Pachura, Jaraczewo, ul. Golska 19 (dres), Krystyna Marecka, Jarocin, ul. Wrocławska 105a (30 tys. zł), Irena Warkocka, Jarocin, ul. Olimpijska 7 (30 tys. zł). Po odbiór nagród prosimy się zgłaszać do Biura Ogłoszeń "Gazety" (Rynek Ratusz).

Rozwiązania krzyżówki prosimy przysłać (lub dostarczać) wraz z kuponem do Biura Ogłoszeń "Gazety" (Rynek Ratusz) w terminie do 12 czerwca 1993 r. Wśród prawidłowych rozwiązań wylosowana zostanie nagroda rzeczowa - dres oraz dwie nagrody po 30 tys. zł.

WĘGIEL - MIAŁ

dowóz bezpłatny
do 20 km

Jarocin,
ul. Św. Ducha 126a
Kazimierza Wielkiego 83

☎ 38-34

(f 976a)

„Gazeta Jarocińska”

REDAGUJE ZESPÓŁ: Beata Frąckowiak, Jacek Kaliszczak, Aleksandra Pilarczyk, Piotr Piotrowicz, Władysław Stasiakiewicz (redaktor naczelny), Bogdan Udzik, Janusz Zwierzicki

STAŁE WSPÓŁPRACUJĄ: Leszek Bajda, Eugeniusz Czarny, Robert Kaźmierczak, Ewa Kostełowska, Agnieszka Pilarczyk, Tomasz Mikołajczak, Hieronim "Romnie" Ścigać, Paweł Witwicki

WYDAWCA: A R-W „ALDUS”

DRUK: Drukarnia Poznańska Sp. z o.o., 60-164 Poznań, ul. Ziębicka 16. Skr. poczt. 186 60-959 Poznań 2.

ADRES REDAKCJI: 63-200 Jarocin, ul. Szubianski 21, tel/fax 37-60

BIURO OGŁOSZEŃ: 63-200 Jarocin, Rynek Ratusz, tel. 23-14 (kierownik - Regina Błaszak), czynne poniedziałek - środa, czwartek: 12.00 - 16.00, wtorek, piątek: 10.00 - 16.00, sobota: 10.00 - 12.00.

OBŚLUGA KOMPUTEROWA: Zbigniew Pacanowski.

Redakcja nie odpowiada za treść reklam, ogłoszeń i rubryki "Sygnały od Czytelników". Anonimowo nie publikujemy. Materiałów nie zamówionych nie zwracamy. Zastrzegamy sobie prawo skracania i adiustacji tekstów oraz zmiany ich tytułów.